

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Čekovni račun:
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
inserate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Tri vprašanja

Slovinci se zavedamo, kako velika vprašanja nam postavlja sedanjí trenutek zgodovine. Dobro vemo, da bodo izkušnje sedanjih in prihodnjih dni zdržali samo narodi, ki bodo moralno strnjeni v skrajni odprtosti, znali ohraniti svoje narodne vrednote v skladu z omiko vsega sveta, ki se bori za dostojanstvo krščanskega človeka in njega vreden družabni red. Vse svoje npravnstvene sile, s katerimi smo si do sedaj v svojih političnih borbah na znotraj in na zunaj, v svojem trudu za visoko kulturno raven vsega našega naroda in za gospodarsko osvoboditev in okrepitev ljudstva prizadevali postati enakovredni in enakopravni s svojimi sosedi, bomo morali od sedaj napeti do skrajnih mej. To je naloga, ki jo bomo morali v tistem tempu, ki ga terja naš naglo tekoči čas, izpolniti temeljito na vseh področjih našega narodnega življenja.

V to se usmerja danes vsa naša javnost in od vseh strani se razlegajo glasovi, ki oznanjajo zahtevo po taki usmeritvi in čim zgoščenejšem stvarnem delu za narod. Klje po spravi, sporazumu in slogi v državi izvira iz zavesti, kako nujno nam je treba resnično močne skupnosti, v kateri nam bo mogoče čim uspešneje delati za svoj lastni narod, da ga okrepiamo npravnstveno in gmočno po ljudski samoupravi, ki edina more sprostiti vse naše sile, da bo v našo korist, obenem pa v skupni prid države. Sporazum ne more pomeniti nič drugega, kakor sodelovanje med državo in njenimi deli v popolni vzajemnosti, v kateri vsak dobi, kolikor mu gre v pravičnem sorazmerju do tega, kar on skupnosti žrtvuje; sporazum more biti le za celoto in ne proti njej, kakor mora celota delati za vse svoje ude in ne proti njim. To enostavno resnico je treba ponavljati zato, ker je samopridnost in samoplačnost to vprašanje predstavljala vse do nedavna ravno narobe, kakor ji je to šlo v račun. Če smemo iz izjav, ki jih slišimo od vseh strani prav iz vseh političnih taborov pa iz merodajnih mest, kakor iz množice, sklepati, da se je miselnost v tem oziru temeljito spremenila tudi tam, kjer je bila do sedaj čisto nasprotna ali pa potlačena in speljana v krivo smer, potem smemo, če bodo besedam sledila dela, upati, da bo najneobhodnejši pogoj za narodno obnovenost delo tudi med nami končno izpolnjen in da bo pot za dvig in razmah ter za okrepitev našega narodnega duha v ustvarjanju in obrambnem delu popolnoma prosta.

Kar se tiče narodnoobrambne dela, ki se je povzelo z občudovanja vredno energijo, najboljše voljo in v duhu čisto prirodne vzajemnosti, ki je to življenjsko važno delo za slovenski narod v usodnem času naše zgodovine zahteva, je treba paziti, da se ne bi, kakor do sedaj premenokrat, ustavilo pri donečih frazah, pri šovinističnih pretiranjih in nesmotrnih ali protislovenskih krivih zamahih, in da bi na drugi strani, če se res načne pri koreninah, ne bilo prepričano ljudem in elementom, ki jim tudi narodne vrednote služejo le v lastni, ne pa obči prid. Imamo nekaj prav kričečih primerov v našem malem narodu, kako so se začele »nacionalne« akcije, ki so služile samo za zastor, za katerim so spretni poslovnik v narodnim premoženjem, ki je šlo v desetine milijonov, špekulirali v korist svojim žepom, dokler se ni vse skupaj podrló, dočim so ti »reševalci« narodac odnesli svoje lepe dobičke na varno, narodni nasprotnik pa se je od srca smejal lahkovernim Slovincem, odrešenim od lastnih sorjakov svojih krvavo zasluženih prihrankov v škodo vsega naroda. Tudi je treba narodnoobrambne akcije začeti tam, kjer je res potreba. Tako na primer imamo v Sloveniji celo vinorodno pokrajino z izključno slovenskim prebivalstvom, ki ni tik na meji, pa je po 75% v rokah neslovenske, deloma celo v tujini bivajoče veleposesti, ki še danes, kakor pred sto in stoletji izema nečloveški trud našega viničarja, živčnega v strahotnih socialnih in moralnih razmerah, pa ni niti stanovsko organiziran, niti ni organizirano tam slovensko vinogradništvo, kolikor ga je. Takih primerov, čeprav niso tako zelo kričeči, je gotovo še precej in da tu ne pomagajo visokodoneče narodne fraze, je na dlani, kakor v vseh teh primerih tudi nič ne pomagajo, ampak le škodujejo iz gole čustvenosti izvirajoče akcije, marveč le načrtno in pozitivno obrambno gospodarsko protidelo, naslonjeno na krščansko pravičnost.

Gospodarsko in socialno izboljšanje položaja našega malega kmeta in delavca pa mora biti oprto na npravnstvenem ozdravljenju našega narodnega telesa, ki v nasi kritični dobi čedalje bolj krvavi iz mnogih ran v tem oziru. Tudi pri nas kriče vprašanje napredujočega številčnega upadanja našega itak maloštevilnega naroda, bega kmetijskega ljudstva z zemlje, zastrupljanja rodu za rodom z alkoholom, ki poneumnjuje in slabi čedalje večji odstotek ljudstva in goji tla za manjvredne in zločinske ter občestvu škodljive ali brezbrizne in neznačajne elemente. Treba, nujno je treba, da se tudi državna politika iz reševanja izključno političnih vprašanj usmeri čedalje bolj ne samo v gospodarska in socialna, ampak v isti meri z enako energijo v npravnstveno ozdravljanje ljudstva, za kar so do sedaj centralne oblasti bile čudovito slepe, oziroma so se omejevale zgolj na fizično oziroma higiensko plat tega vprašanja. Upajamo, da bo tudi v tem oziru storjen velik korak naprej, če se razširi in poglobi ljudska samouprava, ki je v tem vprašanju bližja in jih more tudi smotreneje in uspešneje reševati.

Zavest, kaj nam nalaga čas in potrebe našega narodnega življenja v težkem in zapletenem položaju, je tu: treba je le še — dela.

Hiranuma razlaga „novi red“, ki ga Japonska uvaja na Kitajskem V kratkem nova kitajska vlada po vzorcu Severne Amerike »Sovjetska Rusija si danes ne sme drzniti v vojno z Japonci«

Tokio, 8. julija. TG. Japonski ministrski predsednik je po dolgem času sprejel časnike ter jim ob priliki zaključka drugega leta vojne na Kitajskem dal daljšo izjavo o raznih mednarodnih vprašanjih, predvsem pa o »novem redu«, ki ga hoče Japonska ustvariti na Daljnem Vzhodu. Ministrski predsednik Hiranuma je med drugim dejal:

»Japonska vlada za enkrat ne misli, da bi se pakt proti Kominterni (ki druží Nemčijo, Italijo, Japonsko, Španijo in Madžarsko) okreplil s kakšnimi političnimi ali vojaškimi zvezami. Japonska je tudi slišala, da se širijo vesti o nekkih gospodarskih pogajanjih med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo. Toda le težko si moremo predstavljati, da bi bilo kdaj mogoče doseči sporazum politične vsebine med tema državama.«

Odnosaji z Anglijo

»Anglija mora priznati novi red«

»Pri urejevanju spora, ki je v Tjencinu izbruhnil med Japonci in Anglijo, bo vse odvisno od zadržanja Anglije. Izjavljam,

da je za Japonce popolnoma izključeno, da bi sodelovala z državo, ki se upira novemu redu, ki ga hoče Japonska ustvariti v vzhodni Aziji. Japonska od Anglije ne zahteva nič drugega, kakor to, da razumejo njen položaj in njeno stališče na Daljnem Vzhodu. Res, spori v Tjencinu, so na dnevnem redu pogajanj, ki se bodo z Angleži začela v Tokiu, vendar pa je za dosego popolnega sporazuma med Japonsko in Anglijo neobhodno potrebno, da Anglija prizna Japoncem pravico do vzpostavitve novega reda na Kitajskem. Japonska vlada je v tem pogledu zelo odločna. Ako bi se angleški zastopniki ne vdali, potem je boljše, da pogajanja takoj prekinemo.

Postopanje Anglije od svetovne vojne dalje v marsičem za Japonce ni bilo zadovoljivo. Sodelovanje z Anglijo nam je skoraj nemogoče, dokler obstoja ta občutek nezaupanja pri nas. Japonska spoštuje pravice evropskih in drugih velesil v inozemskih naselbinah na Kitajskem, toda sodelovati z njimi v resnici ne more tako dolgo ne, dokler Japonski niso priznali položaj, ki ji pripada. Ako so evropske velesile v inozemskih naselbinah strogo nevttralne, nam je to prav, toda ne moremo dovoliti, da bi se v teh naselbinah zbirale sile, ki ovirajo napredek vojaških nastopov japonske vojske na Kitajskem kakor tudi vzpostavitev novega reda, ki ga hoče Japonska doseči.

Z Ameriko bolje

»O Zedinjenih državah severne Amerike sem z veseljem slišal, da se je njihovo stališče napram Japonci izboljšalo, toda kaj stvarnega o tem ne vem. Vsekakor japonska vlada ne misli na to, da bi v Ameriko pošiljala kakšno poslanico o dobri volji japonskega naroda.«

Jutri bo Chamberlain dal izjavo o Gdanku

London, 8. julija. AA. Havas. Predsednik angleške vlade Chamberlain ni bo bržkone dal v ponedeljek v spodnjem domu izjavo glede Gdanska. Čeprav niso prišle v javnost nobene napovedi o vsebini govora, pa kljub temu računajo, da se bo angleški ministrski predsednik bavil s predlogi, ki jih je Nemčija poslala Poljski marca letos, in da bo poskušal opravičiti zadržanje Poljske, poudarjajoč pomembnost vprašanja Gdanska. Obenem bo Chamberlain točno določil novo stališče Velike Britanije. Poljski veleposlanik v Londonu grof Raczinski, ki se sedaj muči v Varšavi, bo jutri spet odpotoval v London. Brez dvoma bo imel jutri dopoldne sestanek z lordom Halifaxom.

Francoski listi o Gdanku

Pariz, 8. julija. AA. »Excelsior« piše, da se totalitarne države trudijo pripraviti svet, da ni vredno stopiti zaradi Gdanska v vojno. To na žalost ni točno za Evropo, ki ne more trpeti več napadalne politike, točno pa je za Nemčijo, ki bi z Gdanskom le malo pridobila, na drugi strani pa mnogo izgubila v splošni vojni. Ako se bodo nemški voditelji držali te resnice, bodo znatno prispevali k sedanjí umiritvi, ki je nastala glede Gdanska, ter omogočili svobodnemu mestu prosperiteto.

Nova ureditev Kitajske

»V raznih krajih Kitajske smo ustanovili krajevne kitajske vlade, ki so že tako trdne, da smemo misliti na to, da v kratkem času ustanovimo osrednjo kitajsko vlado za vse pokrajine, ki so pod nadzorstvom japonske vojske. Morda bomo novo osrednjo vlado — ki jo bo Japonska takoj priznala — organizirali po vzorcu Zedinjenih držav severne Amerike. Razume se, da bi se ja-

ponske čete tudi po ustanovitvi nove osrednje kitajske vlade še ne morele takoj potegniti nazaj, ker bi bila njihova prisotnost za vzdrževanje reda še vedno nujno potrebna.«

„Rusija danes ni v stanju“

»Glede Sovjetske Rusije pa je mnenje japonske vlade, da ta država danes ni v stanju, da bi se drznila spuščati se v kakšno vojno z Japonsko. Japonska pa v kljub temu poskuša, da bi vse obstoječe spore s sovietsko Rusijo na miren način poravnala.«

Vedno hujši boji na mandžurski meji

Hailar, 8. julija. AA. Reuter: Boji, ki divjajo na bojni črti, dolgi 10 milj na meji med Mandžukom in Zunanjo Mongolijo, spominjajo po svojem obsegu na boje, do katerih je prišlo lansko leto pri hribu Cangkufengu. Pri srditih spopadih so sodelovala letala, tanki in težko topništvo. Boji so divjali okoli hriba Nontuhan, ki leži 160 milj jugovzhodno od Hailara. Splošno mislijo, da se bo incident razširil, ker iz sibirskih pokrajin pri-

hajajo nove čete. Zdi se, da so japonske čete namenjene zasesti nekatere mongolske postojanke vzhodno od reke Halabar in na hribu Nomanhan. Mongolske čete so bile v resnici vržene v omenjenega hriba in zdaj ta hrib — tako se lahko reče — ni od nikogar. Japonski oddelki so izvršili nekaj važnih prehodov čez reko, Mongolci pa srdito napadajo na mostove zahodno od Nomanhana, čeprav se sovražniki poslužuje strojníc.

Francija posreduje v Moski Sovjeti nočejo jamčiti za Gdansk

Nov predlog »stisnjene trozveze« med Anglijo, Francijo in Rusijo

Pariz, 8. julija. TG. Pariški tisk nadaljuje s ostrimi napadi na sovietsko Rusijo zaradi zavlačevanj za sporazum med Anglijo, Francijo in Rusijo. »Jour Echo de Paris« objavlja danes v tej zvezi novico, da je sovjetska Rusija v svojih zadnjih predlogih namignila, da naj bi gdansko vprašanje ne spadalo v okvir sporov, ki naj bi sprožili sovjetsko pomoč Angliji in Franciji (ki bi zaradi Gdanska morali Poljski na pomoč). Z drugimi besedami, Sovjetska Rusija noče jamčiti za Gdansk. Pač za zahteva zase pravico, da takoj z oboroženo silo poseže vmes v baltičkih državah — ki spadajo baje v življenjski prostor sovjetske Rusije — in bi morali Anglija in Francija takoj priskočiti na pomoč.

Francoska vlada, ki ne bi rada videla, da bi prišlo do poloma pogajanj z Rusijo, je sedaj predložila novo obliko »stisnjene zveze« med Anglijo, Francijo in Rusijo. Ta zveza bi veljala samo za tri zavezniške države in bi ne jamčila za nobeno drugo državo. Francoski predlog vsebuje tri točke:

1. Obvezna vojaška pomoč v primeru neposrednega napada na eno izmed zavezníc.
2. Dogovor med generalnimi štabi treh zaveznícov z ozirom na možnost neposrednih napadov na ozemlje zaveznícov.
3. Obveznost takojšnjih medsebojnih posvetov v primeru, da bi nastala nevarnost za mir v Evropi.

Pogajanja za način, kako bi trije zavezniki jamčili za gotove druge male države, bi se na-

daljevala pozneje. To je torej uspeh skoraj tri mesece trajajočih pogajanj v Moski.

Strang, Seeds, Naggiar vnovič pri Molotovu

Pariz, 8. julija. AA. Havas javlja iz Moskve: Danes ob 18. uri so angleški veleposlanik Seeds, francoski veleposlanik Naggiar ter William Strang obiskali sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Molotova. Strang je danes izjavil, da so neke novice, ki so se razširile v tujini po katerih Rusi zahtevajo jamstvo, da se ne bi menjal režim v baltičkih državah, nekoliko neumne.

Nemški gospodarski poslanci se že nahajajo v Moski

Po inozemskih vesteh sta prispela v Mosko 2 nemška trgovinska strokovnjaka, ki sta se stavila nemškemu veleposlaniku v Moski na razpolago za trgovinska pogajanja s Sovjetsko Rusijo. Nemško veleposlanišče trdi, da ni prispela nobena uradna delegacija. Točno pa je, da se zdaj nahaja v Moski gotovo število nemških poslovnih ljudi.

Nemški častniki pri Chamberlainu?

London, 8. julija. b. Angleški tisk se mnogo bavi z neslužbenim obiskom nemškega polkovnika von Schweringa. Listi, med njimi tudi »Daily Telegraph« naglašajo, da ima visoki nemški častnik vso svobodo gibanja in da on ne skriva svojega spoštovanja pred angleškim orožjem. Na pristojnih mestih se angleško orožje dovolj očitno demonstrira, ker smatrajo, da bo te vrste progandna za Anglijo imela dovolj učinek. Ne potrjujejo se, niti ne zanikajo vesti v Londonu, po katerih je angleški ministrski predsednik Chamberlain nedavno sprejel dva višja nemška uradnika, ki sta poudarila, da nemška armada ne želi vojne in svetlovala angleški vladi, da naj ostane nepopustljiva napram Rusiji.

V Moski proslavljajo 230 letnico bitke pri Poltavi

Pariz, 8. julija. AA. Havas poroča iz Moskve, da so večerj proslavljali 230 letnico bitke pri Poltavi, ko so ruske čete popolnoma pobile švedsko vojsko, ki je bila takrat najmočnejša v zapadni Evropi. V znak spomina na ta dan je moskovski muzej razstavil nove predmete iz časa Petra Velikega. V parkih prestolnice so se vršila predavanja o bitki pri Poltavi. V Poltavi je zasedal inštitut za zgodovino, ki je oddelek ukrajinske znanstvene akademije. Na zasedanju inštituta je bilo predloženo več poročil o omenjeni bitki.

Dunajska vremenska napoved: Še jasno in zelo vroče vreme, popoldne lahne nevihte, temperatura bo narasla, sprememba vremena žele v ponedeljek ali verjetneje v torek.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno vedro in toplo vreme v vsej državi.

Zagrebska vremenska napoved: Vedro in toplo.

Jahja paša v Sloveniji

Egiptski zunanji minister o slovenskih dekletih, ki so zaposlene v Egiptu
»Živa vez prijateljstva med obema državama«

Od leve proti desni: Naš zunanji minister Cincar-Markovič, egiptski zunanji minister Jahja paša in egiptski poslanik v Belgradu Omar beg.

Ljubljana, 8. Julija.

Davi se je pripeljal v Slovenijo egiptski zunanji minister Jahja paša, da se pokloni knezu namestniku, ki ga bo sprejel na Brdu. V ministrom spremstvu so potovali Badaui paša, ki ima kot kraljevski svetovalec pri predsedništvu vlade izredno visok položaj, ki ga nobena osebna sprememba v vladi ne more prizadeti, nadalje pomočnik zunanjega ministra poslanik Hasuna beg ter Omar paša, egiptski poslanik na našem dvoru. Od strani našega zunanjega ministristva sta bila egiptskemu državniku dodeljena v posebno častno spremstvo svetnik zunanjega ministristva Avgust Bukavač in pisar J. Cukič. Z egiptskim zunanjim ministrom je potoval tudi politični urednik vladnega lista »Al Balaghe« Abd El Mancim Hasan ter številno varnostno spremstvo.

V Ljubljani ni bilo nobenega uradnega sprejema. Egiptski zunanji minister je med tem, ko je vlak stal na postaji, sprejel zastopnike tiska ter dovolil »Slovenec« vemu zastopniku daljši razgovor v salonskem vozu.

G. Jahja paša je takoj navezal pogovor na slovenske izseljence, ki imajo večje naselbine v Aleksandriji in v Kairu. Pokazal je, da mu to vprašanje nikakor ni tuje, ampak da ga pozna v podrobnostih. On ve, da so Slovenke v velikem številu prihajale v Egipt že v predvojnem času in da so jih kot pridne in zanesljive povosod visoko cislali. On pozna več boljših družin, ki imajo zaposlene Slovenke. Pristavil je, da so ohranile zvestobo do svoje prelepe domovine in do svojega naroda. Zanimal se je, kako je z izseljevanjem v povojni dobi. Ko se mu je pojasnilo, iz katerih krajev so se v povojni dobi priseljevala slovenska dekleta, je dodal, da ga veseli, da so tako nacionalno zavedne. Tudi delovanje zavoda šolskih sester v Aleksandriji mu je znano in mu vlada radevolje priznava, da opravlja veliko kulturno in socialno delo, ki pomeni še eno prijateljsko vez med obema državama. Jahja paša se je zanimal, če so slovenske izseljenke kaj vračajo v domovino in če prinesejo kaj prihrankov v domovino, ko so znane kot skromne in varčne. Egiptski zunanji minister je z veseljem poslušal pojasnila, da so se nekatera

slovenska dekleta v Egiptu dobro poročila in da so potem s svojimi podjetnimi možmi šla dalje po bližnjem Orientu ter pokazala mnogo trgovske podjetnosti, in je napravil nekaj ljubeznivih pripomb tudi na naslov brhkosti slovenskih deklet. Ob zaključku je omenil, da bo egiptska vlada radevolje in v prijateljskem razpoloženju obravnavala vse želje, ki bi jih izrazili slovenski izseljenci, ker želi, da bi te naselbine bile poleg drugih gospodarskih vezi, stalna živa vez prijateljstva med Egiptom in Jugoslavijo.

Minister Jahja paša je nadalje omenil, da je tudi pri Sueskem prekopu zaposlenih mnogo Jugoslovancev. Nekateri med njimi so kot krmarji priznani strokovnjaki, čemur se on ne čudi, ko ve, kako sijajen rod prebiva po jugoslovanski jadranski obali.

Pogovor je nato prešel na vprašanja gospodarskega značaja in se je egiptski državnik v podrobnostih zanimal za gospodarski položaj Slovenije ter za odnose s sosednimi državami.

Jahja paša je nato zaključil razgovor z izrazi hvaležnosti za prelepi sprejem, katerega je bil v Jugoslaviji deležen od strani svojega tovariša zunanjega ministra Cincar-Markoviča, kakor tudi od strani vsega prebivalstva. Nad lepoto Slovenije je očaran. Ni pričakoval takšnih naravnih krasot, čeprav so mu pripovedovali, da mu ne bo žal obiska v Sloveniji. Z velikim veseljem sre naproti poklonilnemu obisku, ki ga bo napravil pri knezu namestniku, katerega modro državno vodstvo Egipt iskreno občuduje.

V razgovor je velikokrat posegel tudi kraljevski svetnik Badaui paša, ki je pokazal globoko poznanje razmer v Jugoslaviji.

Minister Jahja paša se je nato poslovil od časnikarjev, ki so mu želeli srečno pot, ter se odpravil dalje proti Bledu. Zvečer se z brzovlakom vrne nazaj v Belgrad, od koder bo odpoval dalje na obisk pri grški vladi v Atenah.

Največje orožarne na svetu

To so tovarne družine du Pont de Nemours v Ameriki
Letošnji dohodki znašajo 16 milijard din

Nikdar niso tovarne za orožje toliko zaslužile, kakor v letošnjem poletju. Ogramna naročila, ki jim prihajajo iz Evrope, Amerike in Azije, jim zagotavljajo tako velikanske dobičke, kakor jih dosedaj še ni bilo v zgodovini. Na čelu vseh tovaren pa etoje one, ki so v lasti družine Du Pont de Nemours v Ameriki.

Ta družina je daleč najbogatejša na svetu. Samo dve najpomembnejši tovarni ki sta v njeni lasti, ji donata letno več kot 150 milijonov dolarjev (8 milijard dinarjev) dobička. Če pa tekmovanje v oboroževanju še ne preneha, potem bodo njeni dobički letos in prihodnje leto pressegali 300 milijonov dolarjev (16 milijard din).

Neprestano napredovanje te francoske orožarske dinastije zadnjih 150 let, je čisto svojski pojav v industrijskem življenju modernega časa.

Pred poldrugim stoletjem se je Samuel izselil iz Francije v Ameriko

Proti koncu 18. stoletja se je Pierre Samuel du Pont z dvema sinovoma iz Francije izselil v Ameriko. V tistem času se je trgovina s smodnikom nahajala izključno v rokah Angležev, ki ga niso prodajali le zelo drago v novi svet, ampak bi mogli vsak dan svoje nabavke tudi ukiniti. Pierre Samuel, ki je bil jako podjeten mož in je bil tudi znanstveno izobražen, študiral je kemija, je hitro spoznal, kako dobičkonosno bi bilo zgraditi v Ameriki smodnišnico, ki bi deželo osvobodila angleškega trga. Dobil je dovoljenje, da si zgradi mali laboratorij v Brandyvine, 6 km od Wilmingtona na reki Delavare. Podjetje je lepo praravitalo in je že v prvih šestih letih vrlo delnice z 20%. Tedanji predsednik Jefferson je bil nad tem tako navdušen, da je tudi z državnim denarjem podpiral podjetje. L. 1802 se je Samuelov sin vrnil v Francijo, da bi dobil primeren kapital

Le kolar zna narediti kolo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

Od nedelje - do nedelje

Zunanji pregled

Ako se za pregled zunanjepolitičnih dogodkov spet poslužimo vojaškega izrazoslovja, da označimo položaj obeh nasprotujočih si taborov veselih ter stanje diplomatske borbe, ki se še vedno nadaljuje, dobimo naslednjo sliko:

Gidanska diplomatska fronta. Položaj, ki je bil prejšnji teden dosti napet in je kazal vse znake, da se bo še zaostрил, je v preteklem tednu popustil. Vsi listi napovedujejo pomirjenje in daljši odmor. Posebno vatiškano glasilo »Osservatore Romano« je to poudarilo in mora imeti za to svoje upravičene razloge. Katerim okoliščinam je treba pripisati ta nenadni, a dobrodošli preokret, danes ni mogoče z gotovostjo trditi. Nekateri listi pišejo, da je odločni nastop Anglije, Francije in Poljske imel ta dobrodejni učinek, drugi spet naglašajo, da je sedaj napočil čas žetve, ko je treba zbrati vse napore, da se spravi živezni pridelek pod streho. Vsekakor pa je kljub temu obvisel v zraku še občutek, da bo gidanska kriza jeseni ponovno izbruhnila. Angleška fronta — tako bi rekli — je torej na tem prostoru zabeležila nekoliko uspeh.

Sovjetsko-ruska fronta. Pogajanja med Anglijo in Rusijo ne pridejo nikamor. Do sedaj je sovjetska vlada odbila še vse angleško-francoske predloge za sklenitev zveze, odnosno je vsakokrat Angliji in Franciji zaveila nove, težavnejše zahteve, tako da se v Londonu in v Parizu sprašujejo, če se sploh še splača nadaljevati s pogajanja, ko pa ni izgleda, da bi bila Rusija voljna sploh kaj podpisati. Sovjetska Rusija bi očitno rada pogajanja tako zavlekla, da bi prej prišlo do oboroženega spopada med Anglijo in Nemčijo, preden bi bila ona obvezna priti na pomoč, odnosno če bi to ne bilo mogoče, da bi dobila od Angležev brezpogojni podpis za pomoč, kadar bi Rusija iz katerih koli njeni presoji prepuščenih razlogov v baltičkih državah nastala potreba, da jih zasede, da brani interese svoje lastne države. Nekateri listi, med njimi tudi italijanski, pa so v preteklem tednu naglašali, da se sovetom ne mudi podpisovati z Anglijo kakšne zvezne pogodbe, ker se sovj. vlada istočasno pogaja tudi z Nemčijo za gospodarsko sodelovanje in da bo v ta namen prišel v Moskvo v posebnem poslanstvu prosluli poslanik von Papan. Na ruski fronti je torej angleška skupina doživela razočaranje, ki se ji mora zapisati kot neuspeh v prilog nemško-italijanskega tabora.

Balkanska fronta. Za ta predel Evrope je najbolj značilen obisk, ki ga je bolgarski ministrski predsednik Kjuzeivanov napravil v Berlinu. Uradno poročilo, ki je bilo o obisku izdano, zatrjuje, da vlada med Bolgarijo in Nemčijo iskreno prijateljstvo, ki se bo politično, gospodarsko in kulturno še poglobilo. Nemški listi pa pravijo, da bo Nemčija podpirala Bolgare pri zasledovanju njihovih težanj (v pogledu Dobrudže in dostopa do Egejskega morja). Ker se je zadnje tedne v

Sofiji tolkla srdita diplomatska bitka med obema taboroma veselih, na katero stran bodo potegnili Bolgarijo, bi, sodeč po berlinskem obisku predsednika bolgarske vlade, rekli, da so zmago v tej bitki odnesli predstavniki nemško-italijanskega tabora in da se Bolgarija ne bo priključila angleško-francoski mirovni fronti, ki ima na Balkanu za seboj še Turčijo, Romunijo in Grčijo. Posebni pomen zadobivajo v tej zvezi tudi izjave bolgarskega ministrskega predsednika v Belgradu, ko je dejal, da bo »jugoslovansko-bolgarsko prijateljstvo kmalu dobilo priložnost, da pokaže vso svojo vrednost. Kjuzeivanov bo danes v nedeljo na Bledu.

Japonsko-kitajska fronta. Japonska slavi tretjo obletnico začetka bojev s Kitajci v znamenju protiangelskih demonstracij ter ob gremnju topov na mandžursko-sovjetski meji. Vendar pa je japonska vlada navzlic nasprotnemu videzu le pristala na to, da se bo z Anglijo pogajala za mirno poravnavo sporov, ki so nastali v Tjencinu in v Šanghaju. Anglija je pokazala močne živce in se ni pustila izzvati, da bi bila del svojega brodovja umaknila iz Evrope, kar so Japonci očitno na željo svojih evropskih zaveznikov Italije in Nemčije hoteli doseči. Japonska navzlic velikemu vpiju tiska očitno noče iti do skrajnosti. Borbe s sovjeti na mandžurski meji pa so jo neprijetno presenetile. Tudi vojaški uspehi na Kitajskem niso sijajni, ker je Kitajska tako rekoč še neranjena. Angleški tabor beleži torej na Daljnem vzhodu močne diplomatske uspehe.

Ameriška fronta. Zedinjene države severne Amerike so pretekli teden pokazale, kam jih vleče njihovo politično srce. Predsednik Roosevelt hoče na vsak način dobiti polnomočje, da bo smel v primeru vojne prodajati orožje Angliji in Franciji, čeprav bi država ostala nevtralna. To je nedvoumen znak za to, da stojijo Zedinjene države ob strani angleškega tabora in je treba tudi tukaj zapisati uspehe na račun angleške politike in angleškega tabora.

Presenečenje je v preteklem tednu vzbudila novica, da se bodo morali Nemci na Južnem Tirolskem, ki je danes italijanska pokrajina, izseliti. Eni, ki bodo hoteli, v Nemčijo, drugi pa drugam v Italijo. Nemški in italijanski listi priznavajo obstoj takšne pogodbe med Italijo in Nemčijo. V zvezi s tem je vzbudila veliko zanimanje novica iz Berlina, da nameravajo južne Tirolce, ki bi se vrnil v Nemčijo, ponaseliti po južnem Koroskem. Toda vse podrobnosti o teh namerah še manjkajo.

Domači pregled

Vprašanje sporazuma s Hrvati se po pisanju srbskih listov razvija zelo ugodno. Največ pozornosti je zbudil članek navadno dobro poučene »Jugoslovanske postec« Sarajevu, ki piše, da ni izključeno, da se ne bi sporazum sklenil že v najkrajšem času. Še bolj določno pravi belgrajska »Nezavisna tribuna«, ki je zelo resen list, da se obe stranki vnovič razgovarjata s trdnim namenom, da se sprava med Hrvati in Srbi sklene in da bivanje vladnega predsednika Cvetkovića na Bledu ni bilo nobeno letovanje, ampak da je bilo namenjeno reševanju našega največjega notranje-političnega vprašanja. Razgovori pa so se po tretji teža lista v tem pravcu vršili tudi na Vukovi Gorici. Značilno se zdi »Nezavisni tribuna« tudi, da vodilni politiki še niso šli na dopust in da se prvaki posameznih strank v prvi vrsti pečajo s hrvatskim vprašanjem. Pravi pa tudi, da, čeprav stvar sporazuma napreduje, nikakor ni res, da bi se bilo doseglo že popolno soglasje v vseh podrobnostih. V Nišu izhajajoča »Tribuna«, ki je glasilo JRZ, pa piše, da se razgovori o sporazumu nahajajo pred koncem in da ne bo treba nanj dolgo čakati. »Danes ali jutri bomo slišali, da je sporazum podpisan, kar nas nikakor ne bo iznenadilo, ker je ta sporazum z ozirom na svetovni položaj postal nujno potreben.«

Hrvatska seljačka stranka dr. Mačeka sicer beleži vse te glasove, ni pa tako zelo prepričana, kakor srbska javnost, da bi se sporazum že danes ali jutri dosegel. Dr. Mačkovo glasilo pravi, da se je sporazum skoraj že dosegel, potem pa je zopet zastal. Sedaj se je vprašanje sporazuma zopet poživilo in videli bomo, kakšen bo konec. Na vsak način ni dobro, če se o sporazumu neprestano govori, ker lahko postane na ta način obrabljena stvar. Kaj te besede pomenijo, ni popolnoma jasno, zdi se pa, da Hrvati zavzemajo takozvano »kakajoče stališče«. — Bomo videli kdo ima prav — Hrvati ali Srbi?

Politična propaganda na srednjih šolah. O tej stvari so govorili na svojem kongresu jugoslovanski gimnazijski profesorji, ki so obrnili pozornost naučnega ministristva in vse javnosti na politično propagando, ki jo vršijo nekatere stranke med srednješolsko mladino. Očitno gre za komunistično propagando na eni in agitacijo fašističnih elementov na drugi strani. Profesorji govorijo tudi o neki propagandi, ki se širi iz inozemstva in ima namen, da bi omajala v mladini zaupanje v moč naše države. Profesorji so priporočili ministristvu primerna erdevstva zoper tako vplivanje na mladino. Zdi se, da je ta propaganda najmočnejša med srbsko šolsko mladino.

100.000 zidarjev stavka v Ameriki

Newyork, 8. Julija. AA. Havas. Stavka Zveze zidarjskih delavcev, ki se je začela v podporo brezposelnim, se vedno bolj širi. Sedaj stavka okoli 100.000 zidarjskih delavcev v Newyorku, San Franciscu, Chicagu in Toledu. Organizacija šteje 2 milijona članov.

Kjuzeivanov na Bledu

Sestanek s Cincar-Markovičem

Bled, 8. Julija.

Jutri popoldne se pripelje na Bled čez Jesenice bolgarski predsednik vlade Kjuzeivanov v spremstvu ministrov Altimova in Serfilova. Iz Belgrada pa prispeje naš zunanji minister dr. Cincar Markovič s šefom kabineta, bolgarski poslanik Popov in naš poslanik v Sofiji Jurjič. Nastanili se bodo v hotelu Toplice, kjer bodo tudi posvetili. Bolgarski predsednik vlade Kjuzeivanov bo za čas svojega bivanja na Bledu tudi obiskal kneza namestnika Pavla na Brdu.

Kdo je močnejši

Pariz, 8. Julija. AA. Havas. »Petit Parisien« navaja številke o francoskih in angleških pomorskih silah ter pravi, da imata

Francija in Anglija skupno 374 edinice s 1.740.000 tonami,

Nemčija in Italija pa imata skupaj 311 edinice s 596.000 tonami.

Vojne ladje, ki se sedaj gradijo in ki se bodo gradile, bodo dale angleški in francoski mornarici še večjo nadmoč.

Byrd na Južni tečaj

Washington, 8. Julija. AA. DNB. Predsednik Roosevelt je odobril zakonski načrt o organizaciji odprave na Južni tečaj, na čelu katere bo admiral Byrd. Odprava je pooblašena proglasiti lastninsko pravico Zedinjenih držav nad ozemljem, ki ga bo proučevala. Odprava se bo podala na pot v prvi polovici oktobra

Za red na cestah - najprej pouka!

Med vsemi vprašanji, ki so bila obravnavana na sestanku glede spopolnitve prometnih naprav in značk, je prav gotovo najpomembnejše tisto, ki je zagrabilo nered na naših cestah pri korenini. Naj misli kdo karkoli hoče, res je le to, da Ljubljana zaradi velikosti prometa še zdaj ne bi bila v škripih, če bi vsi, ki se prikažejo na ceste, postopali po predpisih. Edino prometno vprašanje pri nas, ki ga lahko priznamo, je vprašanje kolesarjev. 20.000 koles v Ljubljani je že nekaj, posebno pa, če je med temi 20.000 kolesarji en del popolnoma nediscipliniran in brezobziren. — Drugi, ki ga moramo prav tako resno vzeti v poštev, pa je pešec, pa naj bo to mešan ali podeželan. S tem sicer ne moremo trditi, da bi bili bolj sodobni vozniki vsi brez napak, vendar se nam zdi, da ti vsaj poznajo predpise, čeprav se jih morda ne vedo mnogo več, kakor to, da vozijo vozovi na cestah po desni.

Red na cestah, zmanjšati prometne nesreče in olajšati hiter promet bo zato v Ljubljani mogoče le tedaj, če bo velika večina vsega prebivalstva prometne predpise najprej poznala in potem tudi upoštevala. Danes je za mnoge cestno-policijski red navadna šikana. V bistvu pa je ta red le kar najbolj v podrobnostih izpeljano zavarovanje življenja, ki jim grozi naraščajoči promet. Najbolj potreben je torej za vse Ljubljance in deželane pouk, kako se je treba vesti na cesti. Tu bo prav lahko zaorati ledino, in le pozdraviti moramo predlog, naj bo vsak mesec ena ura šolskega pouka posvečena predpisom cestno-policijskega reda in praktičnim vajam. Saj to ne bi bil suhoparen predmet, kakršnih se mladina boji. Vprašajte danes kogarkoli v višjih razredih ljudske ali v prvih razredih srednje šole, koliko avtomobilskih znamk pozna, pa boste videli, da je današnja mladina v avtomobilih in motociklih podkovana skoraj prav toliko kakor mehanik iz kakšne avtomobilnice. Prav tako zanimanje se da vzbuditi pri mladini za prometne probleme. Mladina bi prav gotovo sama vzela znanje cestno-policijskega reda za zabavno tekmovalstvo. Težje bo pripraviti mladino do tega, da bo predpise tudi upoštevala, vendar je za to nečisto sredstvo in načinov. Tak pouk bi v nekaj letih ustvaril nov rod, ki bi napram prometnim vprašanjem pokazal vse drugačno razumevanje kakor starejši rod, kateremu bo pač težko sleči železno srajco navade.

Za starejše pa imamo danes na razpolago vse polno propagandnih sredstev, s katerimi jih lahko opozarjamo na nevarnosti v prometu in s tem obenem na prometne predpise. Verjetno je, da bomo dobili vendarle tiskano knjižico, ki bo obravnavala cestno-policijske predpise in vse primere nesreč, ki jih napačno vedenje na cesti lahko povzroči. Slike iz te knjižice se lahko uporabijo kot uspešna propaganda v kinematografih. Diapozitivni

25 letnica mature

na Trški gorji pri Novem mestu, kjer so se zadnje soboto in nedeljo zbrali sošolci gimnazija v Novem mestu letnik 1914. — V prvi vrsti sede od leve na desno: univ. prof. ing. Lobe, prof. dr. Gorjanc in monsgr. dr. C. Aizman. Zadaj stojijo: Cvar, prof. Turk, prof. Struna, ing. Guzelj, dr. Jakša, Geržar, Petrič, Zupančič, dr. Gregore, Ajdič, Kuder. Sedem jih krije zemlja, peta se jih je opravičilo.

Marijin dom v Rušah

Ruška romarska cerkev je prvi biser stavbne umetnosti. Največ zaslug za sedanje Marijino svetišče ima ruški rojak in župnik ruške župnije, dr. Stefan Jamnik. Njegov dar je veliki oltar, ki ga je cerkvi podaril leta 1728 za svojo zlato mašo, kakor nam pravi napis vrh oltarja: Sprejmi, sveta Bogorodica, to delo od svojega služabnika Stefana Jamnika. Cerkev je imela prvotno lesen strop. Stefan Jamnik pa ji je oskrbel lep obok, v prednjem delu cerkve leta 1710, v ladji pa leta 1721. Ves obok je ozaljšal s štukaturami, nežnimi okraski iz mavca in prelepimi slikami na presno (fresko). Toda požar leta 1779 je močno poškodoval široki obok; zgorel je takrat stolp, raztopili so se v ognju zvonovi, zgorelo je vse podstrešje, župnišče in pa dvajset hiš v vasi. Obok sam je dobil zaradi vročine močne razpokline. Še več je poškodoval obok potres leta 1895. Tudi strela je enkrat udarila v zadnji del cerkve in poškodovala slike na koru. Kakor pravi napis na svođu, ki loči kor od ladje, so blagi in pobožni častitelji Marijini dali obnoviti cerkev leta 1871; kor je dal prenoviti leta 1905 skrbni župnik Matija Wurzer, ladjo so pa še vedno kazile grde razpoke in poškodovane slike. Zaradi darežljivosti dveh dobrotnikov se je letos ta nedostatek odpravil, prenovil se je ves obok, obnovile so se dragocene slike — ruška cerkev etozi zdaj pred nami v svoji prvotni nežni krasoti. Ves obok se ti zdi kar posejan z nežnim belim cvetjem, vmes pa so kakor žlahtni biseri pomenljive umetne slike. Nekatere nam kažejo dogodke iz Marijinega življenja, največ pa je — vseh je 35 — simboličnih ali alegoričnih slik, ki nam predstavljajo v lepih alegorijskih Marijine čednosti in njeno žudovito moč, n. pr. angeleček, ki gre po stopnicah v svetišče; oltar z gorečim srcem; po-

bi z nazorno sliko in pojasnitvijo napake, ki jo je kdo napravil in povzročil nesrečo, prav gotovo vzgojno vplivale in se vtisnile v spomin. Poleg tega ostane za pouk pešcev še vedno časopisje in radio. Prav gotovo je, da bi se na ta način mogla poučiti večina nepoučenih. Za deželo pa bi prišle v poštev objave z lece, ki naj bi se večkrat ponavljale. Deželan, ki pride v Ljubljano, je danes prav gotovo ves plašen, ko gleda, kako se vrti vrtljak na Marijinem trgu ali vozja voz na Ajdovščini. Dela tako, kakor se mu zdi prav. Znakov ne razume, upošteva pa verigo na Marijinem trgu. Isto velja za voznike z dežele, čeprav so ti že bolj globoko pogledali v skrivnost prometa v Ljubljani.

Poglavje zase so seveda kolesarji. Lahko trdimo, da imamo pametne, pa tudi brezglave kolesarje, med katerimi je v veliki večini mladina. Kar lahko jih tudi imenujemo po imenu in jim ne bomo storili velike krivice, Mesarski, ključavničarski vajenci in učenci avtomobilnic in garaž norijo po cestah kakor so to navajeni videti pri svojih vzorih: motociklih in avtomobilih. Vsem takim kolesarjem, ki mislijo, da je njim samim ne more nič zgoditi in da drugim niso nevarni, bi bilo treba zagroziti z ostrejšimi kaznimi. Najprej bi bilo dobro potipati jih, koliko poznajo prometne predpise. Če pa to ne bi zaleglo, pa jim je treba odvzeti prometno knjižico in s tem pravico do vožnje s kolesom.

Če je treba za druga vozila izpiti, zakaj se vsaj v Ljubljani ne bi uvedlo načelo, naj vsak lastnik kolesa brez izpitne takse na izpitu pokaže, ali se mu sme kolo zaupati. To bi bilo prav lahko

Jugoslavija na newyorški razstavi v filmu

Dne 6. t. m. so v Splitu začeli snemati film, ki ga bodo kazali v Newyorku na tamkajšnji veliki svetovni razstavi pod naslovom »Jugoslavija vas vabi«. Film snema Zadruga za gospodarski film v zvezi s trgovskim ministrom. Doslje so za film posneli že najznamenitejše kraje in slike iz južni Srbije, iz Bosne in Hercegovine, iz Mostarja, Sarajeva, kakor tudi iz Zagreba. V Splitu bodo snemali zgodovinske znamenitosti mesta ter mestno življenje. To bo trajalo kake tri do štiri dni. Iz Splita pojde filmska ekspedicija na otok Vis ter bo snemala na Visu in

izvesti in bi tudi zaleglo, če bi kot kazen za neznanje prometnih predpisov, ki pridejo v poštev za kolesarje v Ljubljani, pomenilo prepoved vožnje s kolesom. Tak predpis bi na mah povzročil, da bi 20.000 Ljubljancev preštudiralo in se naučilo cestno-policijski red. Poudarjamo pa še enkrat, da tega ne omenjamo zato, da bi se kakšen fiskalen genij sedaj spomnil in na misel kolesarskih izpitov nabil še kakšno tudi še tako majhno takso. — Če smo danes ustvarili vtis, da razen pešcev in kolesarjev drugi vozniki niso potrebni omembe, poučarjamo, da pridejo drugič na vrsto.

V spomin † zlatomašniku Ulčniku

Še živeči duhovnik česke narodnosti, ki je bil eno leto v mariborski bogoslovni skupaj z zlatomašnikom Ulčnikom, pove, kako ga je hitro vzljubil radi izredne ponižnosti, skromnosti in iskrenosti. In tak je pokojni ostal vse življenje, bodisi kot kaplan v Lučah, pri Sv. Križu pri Rog Slatini, bodisi v Grižah. Iz Savinjske doline, kjer ga še zdaj imajo v blažem spominu, je šel v gorati Dolič za župnika. Ob zlati maši smo brali o njem, da bi bil lahko prišel na lažje mesto, pa v svoji skromnosti ni želel. Ob njegovi smrti se je pokazalo, da iz ljubezni do svojih Florijančanov ni hotel in vendar ni mislil, ko je odhajal v pokoj, da bo po volji božje Previdnosti zadnji dve leti življenja zopet v Savinjski dolini avetil — zdaj samo s tihim zgledom ki pa je bil tem zgovornejši — in ogreval z molitvijo, kakor sonce sveti in ogreva z milo svetlobo preden zatone. Zdjaj, pač dobera razume, čemu je talec moral biti, ker se mu je tu včasih hotelo dozdevati, da je že nepotreben na svetu. Čedalje bolj ga je vlekle v florijanski raj, Jezus pa ga je čisto nenadno poklical v nebeški raj, da se še posloviti ni utegnil od nikogar. Smrt mu je brevir izrgala iz roke. Sredi župljanov zdaj počiva v idiličnem dolcu pod Florijanske cerkvice. Čeprav ni bilo mogoče začasa razglasiti uro in kraj pogreba in je mnoge zadrževal Vidov dan, je njegovo krsto obstopilo 17 duhovnikov in redovnikov. — Ob svoji zlati maši je preprečil vsakteri zunanji izraz ljubezni in hvalečnosti za 38letno žrtvovanje, zdaj tega ni mogel, tako je po pravici povdaril domačin ob njegovem grobu. Solze, ki so obilno zalivale oči župljanom zlasti med govorom monsignora Meška, so dokaz, da Florijančani vse življenje ne bodo pozabili zvestega pastirja.

Del stare Ljubljane se posavlja

Ljubljana, 8. julija.

Ze dobro leto zidajo veliko palačo zavarovalne banke Slavije v novem središču Ljubljane ob edinem ljubljanskem nebotičniku in velikem Dukičevem stanovanjskem bloku. Kar navadili smo se, da hodimo mimo stavbe, ki se na zunaj skoraj nič ne spremeni in ki je v svoji nedograjenosti postala kar vsakdanja. Vendar se je med tem v notranjosti stavbe dogradilo marsikaj in tudi zunanost je dobila že svoje pravo lice. Tako je na vseh straneh dobila palača že oblogo iz rimskega travertina. Zanimivo je, da je kamen bil uvožen iz Rima in da stane kamen sam

za kv. meter obložene ploskve le okrog 25 lir. Obleganje zunanjih zidov s travertinom, pa je bilo neprimerno bolj drago kakor kamen sam in stane kv. meter obložena zidu z vsem delom in gradivom vred okrog 400 din. Prav tako je že lepo izdelan zunanji vrhni vene, ki se lepo sklada tako v izdelavi, kakor tudi v beli barvi z nekoliko bolj sivkastim tonom travertina, ki sega skoraj od vrha palače do prvega nadstropja. V prtiličju je palača že obložena z lepim domačim marmorjem, temnim jablaniškim granitom. Ograje, postavljene okrog stavbe, sicer zapirajo pogled na zidove v prtiličju, ko bodo pa padle, bo pa vsakdo lahko videl, da je bila zamisel projektanta ing. Medveda, okrasiti zunanost palače z enostavnim barvnim efektom in plemenitim gradivom, nad vse posrečena.

V notranjosti stavbe gredo dela tudi hitro izpod rok in sedaj oblagajo v prtiličnih vežah in v glavnih stopniščih stene z granitom, hkrati pa dovršujejo okusno zamišljene stropne v mavcu. Instalacije so že vse skoraj končane. Vodovodna instalacija je že v redu, prav tako tudi plinska. Centralna kurjava je že razpeljana po vsej stavbi, povsod so že postavljeni radiatorji in tudi kotlarna je že popolnoma montirana in urejena. Cevi za električne instalacije so že položene in sedaj napeljujejo skozi nje električno žico, tako da bo tudi to delo v kratkem opravljeno. Tako na dvoriščni strani kakor tudi na zunanjih straneh vzdavajo sedaj velikanska okna. Okenski okvirji so že skoraj povsod vridani. Kmalu bodo začeli polagati parkete in tudi pleskarji se že pripravljajo.

Med vsem tem časom je trakt malih hiš, ki stoje ob Dunajski cesti pred palačo banke Slavije, ostal neizpremenjen. Hiše so bile sicer podrtje na polovico, vendar so na prvi pogled napravljale vtis, kakor da bi hotele kljub veliki palači, si se dviga za njimi, brezpogojno ostati na tako živahnem prometnem kraju, na katerem stoji že dolga desetletja. Pa je vendarle prišel čas, da bo za vedno izginil tudi ta res stari del Ljubljane, ki je doživel vse isto kot znani Figovec na Ajdovščini. Te dni so začeli postavljati ob 40 m dolgi fronti teh hiš zidarske odre, na katerih se bodo lotili stavb. Prihodnji teden bodo najprej padle strehe, zatem pa bodo podirali zidove in v štirinajstih dnevih hiš ne bo več. Z njimi bo zopet izginil markanten del stare Ljubljane, za njimi pa se bo pokazala sedanja Ljubljana, ki bo s palačo banke Slavije zopet napravila velik korak proti Figovcu. S tem bo modernizacija mesta v njegovem najožjem središču že tolikšna, da najbrž ne bo treba več dolgo čakati na končno ureditev tega dela do Ajdovščine.

Čemu gasilski kongres?

Marsikdo si je že zastavil vprašanje, ko je gledal velike lepake, ki vabijo vse gasilce ter njihove prijatelje za kongresne dni 13. do 15. avgusta t. l. v Ljubljano. Čemu tak kongres?

Nepobitna resnica je, da je naše gasilstvo izšlo iz naroda samega. Naše gasilstvo je priključilo v življenje potreba, ki jo je narod sam najbolj občutil. Če tega ne bi bilo, kako bi se sploh moglo vzdrževati naše gasilstvo, ki je glede materialnih sredstev navezано skoraj izključno na dobro voljo slovenskega ljudstva? Ono je samo čutilo veliko potrebo po gasilski organizaciji, po ljudeh, ki so

vedna in ob vsaki priliki pripravljene priskočiti na pomoč svojemu bližnjemu. Zato je tudi gasilska organizacija med našim narodom tako globoko zasidrana, kot malokatera druga organizacija.

Če je gasilstvo torej doseglo med našim ljudstvom že take moralne uspehe, čemu torej nove žrtve z velikim kongresom? Nekateri vidijo v kongresu zgolj neke vrste paradu, ki nima nobene zveze s strogo tehničnim delom modernega gasilstva. Toda ravno tako menjenje je neutemeljeno, da ne rečem — krivično. Kako more biti kaka organizacija tehnično na visku, če njeno članstvo ni prepojeno za duhom discipline? Niti najmodernejša tehnična oprema armadi ne pripomore do zmage, če niso vsi njeni člani izvežebani tudi še v tako na videz brezpomembnih stvarih? Človek je tisti, ki danes upravlja vse mogoče stroje, ki jih je izumila današnja tehnika. Vse to pa more doseči samo človek, ki je prepojen duha discipline, samozatajevanja ter ljubezni do bližnjega. Vse to naj pa dokáže kongres! Nepregledne množice gasilcev nam bodo pokazale disciplinno članstvo, obenem pa tudi duha samozatajevanja in ljubezen do bližnjega. Zdi se mi, da v danih razmerah ni lepše, niti za narod primerne prilike, da se prikaže moč organizacije, kot z nastopom, kakršnega bomo videli za kongresne dni v Ljubljani.

Naše gasilstvo bi pač lahko še učinkoviteje pokazalo svojo tehnično opremo ter moč svoje organizacije ob priliki kakega ogromnega požara ali druge nesreče. Tega pa vendar nihče ne bo želel niti privoščiti našemu narodu, da bi se šele tedaj in ob taki priliki uveljavljalo naše gasilstvo. Zato so posmijeti lahko brez vsake skrbi, da bo naše gasilstvo kot odločna armada z največjim požrtvovanjem stopilo v bran vsem elementom narave, ki grozijo narodu, iz katerega je izšlo in ki ga je tudi s svojimi žrtvami opremil tako, da lahko služi za vzgled v cel državi.

Močna volja, duh discipline ter požrtvovalnost in ljubezni do bližnjega, vse to se bo tako jasno in tako lepo ter učinkovito prikazalo vsem, ki bodo imeli priliko prisostvovati prireditvam ob kongresnih dneh, da ne bo med njimi ostal nihče, ki bi še dvomil o potrebi gasilske organizacije, o visokem poslanstvu, ki ga ta izvršuje med našim narodom.

Zato je potreben kongres! Nedvomno je še več drugih tehtnih razlogov, zdelo se mi je pa potrebno prav zgornje še posebej poudariti. — B. I.

Ali ste že naročili letošnje Mohorjeve knjige?

OSTANKI

OD 10. — 20. JULIJA

I. C. MAYER

LJUBLJANA

Večdeljsko branje

Črni bik

Dve leti mu je bilo, ko je prišel na Inveraro. Toda bil je vse življenje lačen in ne večji od osla. Njegov lastnik je bil čolnar na celini nasproti Inverare. Črna bika je bil kupil za deset šilingov, ko je bil star teden dni. Krava, ki ga je bila povrgla, je poginila, ker jo je klalo v črevesju ali kaj. Uboga vdova, njena lastnica, pa je menila, da je poginila za urokom.

Čolnar ni imel nobene zemlje in bika je odraščal okoli njegove kočice, navajen bolj na krompirjeve olupke in koprive kakor na seno, deteljo ali navadno travo. Podnevi se je bika potikal po ribiški vasi in se klatil ob cesti. Psi so ga preganjali, otroci pa lučali vanj kamenje. Ponoči ga je njegov gospodar imel v veži privezanega na železen kavelj v zidu pri odzadnjih vratih. Okoli vratu je imel bika od vrvi globoko razo, ki je bila pod gobcem najgloblja. Zakaj vaški fantje, ki so hodili vasovat v kočih h gospodarju, so se ponoči, ko jih čolnar ni videl, često zabavali tako, da so biku molili pod gobec krompir in ga umikali, ko se je bil lačen in mukaje stegoval po njem. Fantičem je bilo v zabavo jahati ga in natakati osatove ježice na konec njegovega repa, ki mu je segal le do kolen. Vendar je bil po naravi tako zdrav, da mu to slabo ravnanje ni šlo do živega in ga ni napravilo čemernega. Njegova dlaka se je kljub stradanju svetila in kodrala. Bil je brez rogov. Na temenu, kjer rastejo bikom rogovi, je imel vedno prisušeno dlako, ker se je rad sitil (sitiiti se — nekaj početi), pa nič napraviti [na Gorenjskem], suval z glavo v nesnago in trkal, kakor da bi bil res divji.

V jeseni ga je njegov gospodar prepeljal na otok Inveraro, kjer naj bi se pasel čez zimo. Upal je, da se bo tam zredil in da bo maja dober za prodajo. Izročil ga je v rejo kmetu, ki se je pisal za Jaka Hernona iz Coilnamhana. »Dobro ga krmi, Jakec,« je dejal, »in ko bom maja prišel ponj, ti bom pripeljal zvrhan čoln najboljši šote, kar so je kdaj narušili na barju.« Hernon je snel klobuk z glave, pljunil v roke in na vse svetnike prisegel, da bo imel bik zmeraj poln trebuh, pa četudi bi moral zato sam svoja imeti praznega. Vpriču čolnarja je črna bika hkrati s svojo kravo odgnal na pašo v deteljišče. »Da vidite,« je dejal, »da ga na vsej Inverari ni človeka, ki bi ravnal z vašim bikom zatorej.« Čolnar se je vrnil na celino zelo zadovoljen s kupčijo, ki jo je napravil.

Kakor hitro se je mali črni bik znašel odvezan v sladki detelji, jo je začel požrešno muliti. Zraven je opletal z repom, a resal z glavo in sopihal. Ko se je začel pasti, je imel tako majhen vamp, da bi ga človek mogel prebosti s pletenko. Kaj hitro pa se je izolikanj okrepčal, da je bil videti vamp ko sodec. Kmalu se je tudi sprijateljil s kravo, čeprav ga je skrajna nagnala z rogovi, ko je ovohaval njene lakotnice. Vso noč sta se vstric klatila gori in doli po deteljišču in s hrapavimi jeziki mulila deteljo, da je bilo slišati, kakor bi kdo trgal svilo. Zjutraj pa, ko se je krava postavila k lesi, z glavo preko nje prežvekovala in zdaj pa zdaj zamukala, ker je hotela biti pomolžena, je mali črni bik stal zraven nje in povsem zadovoljen na pol zaprtih očih prežvekoval.

Toda z ženo, ki je prišla pomleat kravo, je prišel tudi Hernon. Ko je zagledal okrogli vamp črnega bika, je začel divje kleti. »Pravim ti,« je dejal in se pridušil, »da bo ta nesreča nesrečna požrla trikrat toliko kakor moja krava. Še to minuto mora ven in v skale!« Odgnal je bika iz deteljišča vkreber po skalnati stezi na vrh čeri. Vso pot ga je tepel z debelo palico, da je bik tekkel, se spotikal, mukal in se čudil, kaj le se godi z njim. Hernon ga je vgnal na pašo na prostrano gluho goljavo, ki se je z nje videlo morje, in odšel.

Bik je dolgo stikal po goljavi in si le s težavo utiral pot preko zobčastih skal in ostrih zrahljanih kamnov. Večkrat je poskusil muliti borno travo, ki je rasla po grapah, pa mu je bila preslana in pragreška. In nekje blizu je rjovel morje. In čer je bila visoka in tako izpostavljena, da je ujela vsak piš in vsak nagli veter. Začutil se je v veliki stiski in obšla ga je groza. Zakaj navajen je bil živeti med ljudmi, blizu hiš in zavetja. Ves ljubi dan ni jedel prav ničesar, celo ne borne trave, ki je rasla tukaj. In skoraj ves čas je po goljavi kolobaril le, da bi našel pot od onod. Ograda ni bila kajsi visoka in lahko bi jo prekočil ali podrl, če bi se z močjo uprl vanjo s prsmi. Toda grozilo ga je tako močno, da se ni mogel opogumiti za kaj takega. Ko je stopal vzdolž roba čeri, ki se je pomaljalo nad morje in kjer ni bilo ograde, je nenehoma sopihal in od strahu odskakoval v stran.

Prišla je noč in nikamor ni mogel v zavetje pred ostrim jesenskim vetrom, ki je vstal na morju. Drugo jutro je imel kožo mokro od rose in morske pene, vamp pa tako prazen, kakor te-

daj, ko je pristal na Inverari. Ko pa je dan narastel, je sonce žarko sijalo in ga gredo, da je poskakoval naokoli, mulil travo in se čutil povzljenege, čeprav so ga parklji boleli od hoje po ostrih skalah. Najboljša trava je rasla v globokih skalnih režah, in da jo je dosegel, je moral plezati po najbolj težavnem svetu, včasih celo po kolenih, in vrat je moral stegovati daleč v razpoke. Ko se je najedel, so mu je zahotelo piti. Pa tudi to je bilo težavno, ker so bili tolmunčki skoraj suhi in odžejal se je šele, ko jih je obral šest, raztrošenih daleč narazen.

Tako je prebil teden dni, ne da bi koga videl. In vsak dan je bil bolj lačen, bolj žejen in nesrečen. Potlej pa so se prilepe v njegove skale tri koze, ostale tam čez dan in košato skakljale po vrhu čeri. Mikalo ga je, da bi se z njimi sprijateljil. Toda ko se jim je približal, stegnil glavo in vohal, so zacepetale, zapuhale in stekle. Zvečer so lagodno preskočile nizki del ograde in odšle proti vzhodu. Bik je dolgo stal in gledal preko ograde, kjer so jo bile preskočile. Mukal je za njimi, dokler niso izginile. Tedaj pa ga je pograbila togota, sunil je v ogrado in se skozi vrzel zrinil na drugo stran.

Z repom pokonci je tekkel v tisto smer kakor koze, dokler ni prišel na stezo. Tam je srečal osličo z osličkom. Pritisnil se je k oslički, ta pa ga je sunila v vamp, mu pokazala zobe in ga hotela uklati. Torej je šel dalje, dokler ni zagledal pred seboj vasi.

Ko je videl hšje in ljudi, je menil, da je spet doma. Od veselja je začel mukati in suvati z glavo, za šalo je puhal in capljaj dalje. Toda ko je menal po vasi, vohal vrata in gnojišča, so se zganjali vanj psi, in kmetice, ki so pritekale ven, so lučale vanj kamne. Nesrečen se je umaknil na zapuščen prostor za neki skedenj in zelo truden življenja legel. Zakaj ti ljudje so ga imeli za divjo zver in mu niso dali do sebe.

Tedaj sta ga odkrila dva potepena psa in ga napodila v vas na križpotje, kjer je postavalo nekaj fantov. Fantje, ki so se dolgočasili, ker niso imeli nobene zabave, so ga nagnali v kot in privezali na njegov kratki rep kositrni kotliček. Potlej so udrihali po njem, kričali »hi-hot hi-hot« in ga zavrnilo spet na cesto. Kositrni kotliček je

KOSNJA

ravno dosegal tla in pri vsakem koraku, ki ga je bik napravil, zarožljaj po njegovih parkljih.

Da bi se tega znebil, je začel teči. Toda čim bolj je tekkel, tem bolj je ropotalo in tem bolj ga je tolklo po nogah. Tedaj je obnored, brenil z zadnjima nogama in zdirjal. Psi so lajali, tekli vstric in ga popadali za gobec in lakotnice. Fantje so kričali in ščevali pse. Bik je penastega gobca drevil dalje, dokler ni prišel do vrzeli v cestni ogradi. Pognal se je skozi in v skale. Toda ko-

liček je po apnenčastih skalah še huje ropotal in psi so ga še lažje grizli, ker je moral iti počasneje. Začel je mukati in je skočil na glavo v grapo. Bila je samo deset čevljev globoka, a ko je odskočil, se je z zadnjima nogama ujel v skalno špranjo in padel na hrbet.

Hernon ga je našel z zlomljeno hrbtnico in ga je moral zaklati.

(Angleško: Liam O'Flaherty.)

Na Mirno goro!

Jutro na Mirni gori

JUTRO NA MIRNI GORI

Blizamo se Beli Krajini. Pokrajina je enolična, skoro dolgočasna; sami gozdovi in pašniki. Čez nekoliko časa zagledamo na desni strani Ljubenski hribček s cerkvico sv. Vida; kraj je znan po dobrih in zgodnjih češnjah.

Vlak se ustavi. Uršna sela, zadnja postaja Dolenjske na poti proti Beli Krajini. Po kratkem presledku nadaljujemo pot. Na desni strani zagledamo kmalu Dolenje laze, kočevsko vas s cerkvico. Večji del pa nas obkrožujejo zopet temni gozdovi. Ko zavije vlak v kratek predor »Peščenike«, smo se poslovlili od Dolenjske, kajti na drugi strani nas pozdravi že belokranjska zemlja.

Vlak precej močno sopiha, ker leži prva postaja Rožni dol še v gorskem predelu Gorjanecv. Rožnodoljska pokrajina zato še ne nudi pravega lica belokranjske zemlje. Vas s cerkvico leži na desni strani pod postajo v globeli in podolžni rožnodolski dolini. Od tu je najkrajša pot na hrib Smuk z božjepotno cerkvico in razvalinami starega gradu. Z hriba je krasen razgled po Beli Krajini, vendar ni nadaljujemo pot naprej z vlakom. Od Rožnega dola se proga stalno spušča navzdol, kar se pozna po močnem ropotanju.

Naenkrat zavozimo v semiški predor, ki je najdaljši na progi Ljubljana-Karlovac; meri 1975 metrov. Po nekaj minutah smo zopet na svetlem. Splača se takoj stopiti k oknu na levo stran, od koder se ti nudi prekrasen in edinstven pogled na semiško pokrajino ter ostalo Belo Krajino. Zdi se, kot da si prišel na drugi svet.

Semič. Izstopimo. Peš na Mirno goro! Na izbiru sta dve poti: daljša po cesti čez Rečice na Planino, in krajša po stezi takoj nad postajo strmo navzgor do Kleča. Izvolimo si drugo. Mi, da bi se strmine bali? — Upamo, da bomo v dveh urah zmerne hoje na vrhu. Ustavimo se šele pri evharističnem križu, ki stoji ne daleč nad postajo na prostorni planoti. Ozremo se. Na levi strani zagledamo nad vasjo Gaber z gozdom pokriti Vrh, na katerem so le še redki ostanki razvalin starega gradu. V njem so nekdo gospodarili grofje Semeniški, ki so zapustili kraju svoje ime. Ka-

sneje so zgradili nov grad 3 km stran na Smuku, ki je danes tudi v razvalinah. Lepo se vidi proti vzhodu še ohranjeni grad Krupa, kjer je bil do leta 1850 sedež glavarstva.

Za nami se vedno bolj odpira pogled na belokranjsko planoto, čim bolj se dvigamo kviku. Pot večinoma vodi po košenicah, edino od Skrilja naprej je zopet po gozdu in po zelo strmem bregu. Poti so povsed markirane.

Na vrhu smo, 1048 m nad morjem. Strma pot nas je segrela. Vstopimo najprej v planinski dom, ki stoji tik cerkvice, da se odpočijemo in okrepčamo. Prijazni oskrbnik nam vljudno z vsem postreže. Kočo je zgradila pred leti podružnica SPD v Črnomlju. Na razpolago so tudi prenočišča. Iz balkona kočice ali pa iz stolpa cerkve je prekrasen pogled po vsej Beli Krajini. Razprostrta ti leži kakor pognjen prt pred tvojimi očmi. Krasno! Razločno vidiš na levi Smuk s cerkvico in razvalinami gradu. Oko ti seže do Trdinovega vrha in Metlike. Prav na vzhodu se ti svetlika mirna Kolpa. Ob čistem ozračju vidiš celo Karlovac in z daljnogledom sežeš do Zagreba. Na jugu se ti ponosno dviga med hrvatskimi griči Klek in če dobro pogledaš, boš zagledal morda na njem tudi »coprnice«, ki so tam doma. Ob vzhodu pobočja, nekoliko na desni strani, se ti dobrika prijazna metropola Bele Krajine mesto Črnomelj. Nekoliko južneje od njega zagledaš na levi ravnini Dragatuš, nekoliko proti vzhodu od tega pa Adlešiči, ki ležijo že ob Kolpi (rojstni kraj ljubljanskega župana!). Na skrajnem jugu Bele Krajine se nahaja trg Vinica (rojstni kraj največjega sodobnega slovenskega pesnika O. Zupančiča!).

V poletnem času zelo radi tabore tu skavti, posebno Hrvatje iz Karlova. Dve uri stran proti zapadu se nahajajo Gače, kjer je nekdanja stara prva nemška naselbina na Kočevskem. Tam so leta 1930 Kočevčarji postavili kamenit spomenik.

Odhod. Težka je ločitev. Krenili smo v Planino, kjer je sedež župnije in je od kočice le za četrte ure oddaljena. Od tod imamo do vlaka pa kar tri poti na razpolago. Odločiš se lahko

profi Semiču, po isti poti kot si prišel gor; ali čez Konjski hrib na postajo Sela pri Otavenu; ali čez Rodine v Črnomelji. Če se odločiš za drugo, si lahko ogledaš v bližini pri vasi Rožanec ostanke rimskega poganškega svetišča. Na steno žive skale je vrezana podoba sončnega boga Mitre; ohranjen je tudi rimski napis. Ljudstvo imenuje ta kraj Judovje.

Šli smo v Črnomelj. Pot vodi večinoma po gozdu in med vinogradi. Mimogrede lahko pokusiš dobro belokranjsko kapljico.

Črnomelj je sedež okrajnega načelstva in semiške dekanije ter šteje do 2000 prebivalcev. Najbolj je razvita domača obrt, a lepo napreduje tudi industrija. Tu je sedež mnogih društev. Mesto leži na tesnem pomolu, ki ga od treh strani zalivata rečici Lahinja in Dobljica. Svoje ime je dobil po grofih Črnomeljskih, ki so nekdanji gospodarili v gradu. Ze zelo zgodaj je bil prejšnji trg povzdignjen v mesto zaradi turške obrambe. Tu je še sedaj križišče belokranjskih cest, ki vodijo na vse strani. V bližini se nahaja na Kanižari tudi premogovnik in tipično belokranjska ciganska vas. V mestu sta dve cerkvi: podružna cerkev sv. Duha in župna cerkev sv. Petra, ki je ena najstarejših v Beli Krajini; od nje so se pozneje razvile vse ostale belokranjske župnije. Zaradi svoje zanimive lege ter milega podnebja je Črnomelj tudi izredno prijetno letovišče. Tu je izhodišče krasnih izletov v okolico: grad Pobrežje pri Adlešičih (12 km), pravoslavni Marin dol (15 km), topla Kolpa (10 km), Vinica (18 km), Sveti Križ (2 uri, lep razgled), Mirna gora (3 in pol ure), izviri Dobljice, Lahinje in Krupe, Mitrov tempelj pri Rožancu (2 uri), Hajdučka jama pri Tribučah itd.

Zopet smo v vlaku. Zunaj je noč. Sklenili smo: še in še se bomo vrnili v to deželico in obiskali to ljudstvo, ki je tako gostoljubno kot malo kje. (K.)

Veličastno pesem poje...

Lepa je dolina kadar v temni noči z nehom vred prepeva slavo božji moči.

Polna groma, polna bliskov je ognjenih — nanjo plava z neba tisoč zrn ledenih.

Njeni virčki in potoki zabesnijo — travniki in njive v grozi zadržijo...

Sklanjajo v trepetu žumni se lesovi; drevje lomijo viharji in vetrovi.

Veličastno pesem poje rsa narava, ko nad njo se razodeva božja slava — — —

(Marija Brenčič)

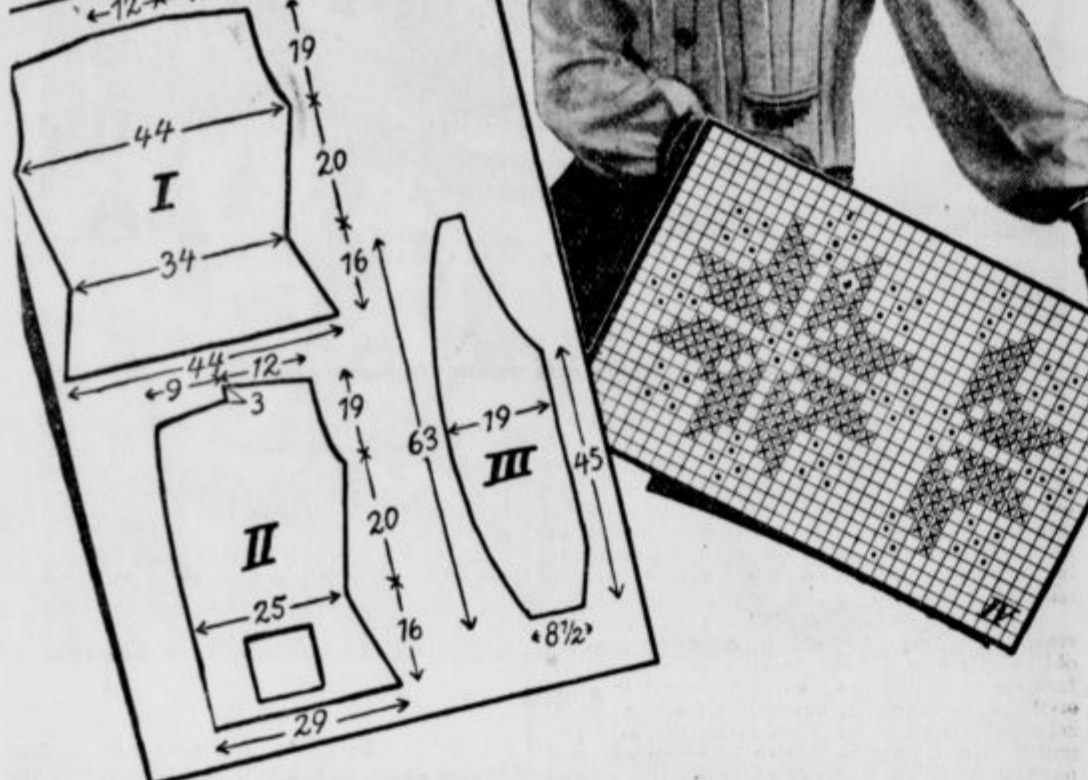

»Bog pomagaj, že osmi sladoleđ jeste!«
»Veste, jaz imam trakuľjo, pa hočem, da bo zmrmzila!«

Ogorčenje

Žena se jezi: »Tone, saj piješ že šest vrček pivale!«

On ves ogorčen: »Ali znaš morebiti ti piti po petem vrčku kar precej sedmega?«

Za šport in izlete

Pletena športna jopica

Za različne športne namene si moreš splesti pričnojo jopico. I pomeni hrbet, II levi sprednji del, III rokav, IV vzorec pletenja, pri čemer so križci v modri barvi, pikčasto pa pomeni rdečo barvo.

Potrebuješ 8 štrn neobeljenega bombaža, 1 štrno temno modre prejice in 3 štrne rdeče. Dalje še 2 pletilki št. 11 in 2 plet. št. 3; nato še 5 navadnih pletilk št. 7 in 5 številka 14; 6 modrih gumbov.

Pleteš takole:

Hrbet: Nasnuješ 129 p. bombaža na plet. št. 2 in začneš s progno, in sicer 2 vrsti desno z bombažem in 2 vrsti desno z modro nitjo. Nato spet 2 v. desno z bombažem in 6 v. desno modre barve; nato spet 2 v. d. z bombažem. V 9. v. snameš na vsaki strani po 1 p. Isto se ponavlja v vsaki 6. v., dokler ni na vsaj strani snetih 10 p. — Progi sledi s pletilkama št. 3 tale vzorec: 4 d., nato menjaše 9 l. in 9 d. do poslednjih 4 p., ki so spet desne. Ko meri pletenje 16 cm, dojamu

v vsaki 6. v. na vsaki strani 1 p., dokler nimamo spet 129 p. — Ko je vse dolgo 36 cm, začneš z odprtini za rokava. Na vsaki strani skoneš 6 p. in v vsaki naslednji vrsti precej v začetku 2 p., dokler ni 105 p. — Čim sta odprtini dolgi 19 cm, skoneš v naslednjih 4 v. v začetku 12 p., v drugih 2 vrstah po 11 p., tako da je proti rami sklenjenih 35 p. Tistih 35 p., ki jih je še ostalo, vzameš skupaj za odprtino krog vratu.

Za levi sprednji del nasnuješ na pletilko št. 2, iz bombaža 88 p. in pleteš progno kakor prejšajo. Pri tem snameš v 9. v. na desni strani 1 p. in storiš to v vsaki 6. v. — Ko je progno gotova, pleteš s pletilko št. 3 tale vzorec: 9 d., 9 l., 9 d., 9 l., 27 d. (žep), 9 l., 9 d., potem zadnjih 10 p. d. tja in d. nazaj. — Ko meri delo 10 1/2 cm, pleteš rob žepa, to je tistih 27 p. pleteš desno tja in desno nazaj; 2 v. z bombažem, 2 v. z modro nitjo in spet 3 v. z bombažem. Druge pentlje pleteš po istem vzorcu. — Čim je rob žepa narejen, skleneš 27 p. in začneš spodnjo loputo žepa in sicer s posebno pletilko iz 27 p. po 9 d., 9 l. in spet 9 d. — Ko meri spodnja loputa 9 cm, jo pleteš vrh pentlje, ki so bile prej posnete, nakar pleteš vesa ostanek sprednjega dela po 9 d., 9 l., razen dela za gumb, ki ga pleteš desno. Ko je delo dolgo 16 cm, privzameš v vsaki 6. v. na desni strani po 1 p., dokler nimaš spet 88 p. — Potem pleteš dalje, dokler ni pletivo dolgo 36 cm, nakar začneš odprtino za rokav, in sicer tako, da najprej skleneš 9 p., nato 5 p. in spet 5, vsega skupaj 19 p.

Hkrati začneš rever in sicer tako, da vprav pred delom za gumb privzameš 1 p. in potem v vsaki 4. v. po 1 p., dokler ni vseh 25 p. v reverju. — Čim je odprtina za rokav narejena, snemaš za gube na prsih, da v vsaki vrsti, ki jo desno pleteš, pleteš skupaj v vsaki vrsti progi 3 krat po 3 p. in v vrsti, ki jo levo pleteš, vzameš 3 p., ki so še ostale, skupaj v 1. — V naslednji vrsti, ki jo desno pleteš, je v vsaki levi progi le še 1 p. in potem pleteš vse desno in levo, rever pa zmeraj desno. — Ko je odprtina dolga 19 cm, daš pentlje reverja na nitko, in 35 p. rame skleneš v treh delih.

Desni sprednji del pleteš prav tako kot levega, seveda v nasprotnem vrstnem redu. — Čim je žep narejen, napraviš prvo gumbnico, tako da spleteš 3 p., 6 p. skleneš, v naslednji vrsti pa 6 p. nasnuješ. Vsega skupaj napraviš 5 gumbnic, med njimi je 20 vrst razdalje.

Rokav: Nasnuješ z bombažasto nitjo na 4 pletilke št. 7 vsega skupaj 50 p. in pleteš progno, menjaše desno in levo. Dve vrsti sta modri, 2 v. iz bombaža, 6 v. modro in 2 v. iz bombaža. Pleteš 2 v. d., privzameš v vsaki pentlji, tako da dobiš 100 p., in dojemaj dalje, da imaš 120 p. Potem vzameš pletilko št. 14 in pleteš zmeraj desno. — Ko je rokav dolg 45 cm, ne pleteš več krog in krog, ampak desno tja in levo nazaj, pri čemer snemaš, in sicer najprej 6 p. na vsaki strani dela, potem zmeraj po 1 p., dokler ni spet 44 p. Nato pleteš vso vrsto skozi po 2 p. skupaj, da je le še 22 p. Teh 22 p. skleneš.

Za aube **M. DRENIK** Kongresni trg št. 7
LJUBLJANA
in zavijačke
zlate niti, luskinice, rožnati trakovi i. t. d.

Frtaučku Gustl ma beseda

Ze ene parkat sem s naprej uzeu, de na bom več brau tisteh neneh čenčari, ke jih Neška usakeh šternajst dni tiela v »Sluvenec« načenja. Jest sam na vem, kuku je tu, de se kar na morem premagat. Koker zagledam v »Sluvenec«, de ma Neška tud beseda, pa me že ferbec prime, de morem pugledat, kuga je spet načenja. Navada je res železna srajca, koker prau naš pregovor.

Una nedela me je spet glih tku prjel. Koker sem zagledu, de ma Neška spet beseda, pa sem mogu prebrat, ke je blu vender tulk drugeh zanimivih reči noter, de b člouk že kmal na vedu, ki če začet. Tu me pa še ta narbl jezi, ke se še la narajš takeh reči pulot, ke jih na zastop in ke ne prou nē mar na greja. Prou u usak smoren more ta mrcina soj nu uteknet. Zadenē se je skubacaia kar na Velesejem, koker kašna branjuka na soja konkurenc. Jest na vem, kua Neška brigaja sejni, ke vender sama nima kej, de b predajala. Nenga jezika mama že tku usi zadost, družga pa nima. Za sejno nej se brigaja tak, ke morja ud keptije žiut. Nešk pa prnese mož tiste groše, ke jih dubi, lepu ta peruga dam, pol pa lohka ževeta uba ceu mesec brez skrbi, koker grabec, če prieti u prusu. Jest mislem, de je sam zatu tku jezna na Velesejem, ke ni nē zadela u tist letri, ke ja zdej prireja zavle reklame. Co ona ni nē zadela, sa pa drug. Kua bo tle fousija ugajjala? Ribiči tud na trnek črve natekujeja, če čja kašna riba ujet. Prou gvien ja v sam tu tku zmešat, de se je začela nazadno še clu za jetka putegvat, koker de b bla jetka res kašna dubrota za ldi. Jest s na morem družga miselt, koker de more bit ta ženska mal prirknena, al je pa tku zleht, de na more pestit nubene reči prgmah, ke je enkat tistem, ke maja jetka čez, ta soje puvedala, se je pa še ub naše šule ubregelna. An ni tu za počt?

Pumiselt, Kurenčku Nešk tud naše šule nisa pu vol. Pa zakua ne? Prou, de se more pu naseb sulah mladina z usesorte jezikom glava bel, ke b mela en jezek čist zadost, koker ga ma ona. Seveda, če b Buh usem ldem tku nabrušene jezike ustvaru, koker ga ma ona, b se že shajal, ampak tak jeziki sa tku redk, ket bele urane. Puglejte! Moja mama, Buh ji dej nebesa, me je prec, ke sem začeu z jezikom migat, učila krajnsk gvovrt. Pol u šul sem se pa tud sluvensk navadu. Jest sem udločen za tu, de b se mladina še več jeziku u šul naučila. Več jeziku če bo znala, bulš bo živela. Jeziki sa bl čluvek putreben, koker pa rib voda. Ce je pa Neška s svojem špičastem jezikom zaduovlna, pa nej bo. Men nē mar. Zensk tku na marja diplomati med saba, če prou sa velik bl zguovorne, koker sa možk. Tu b m marskašen uženen dedec prec putru. Če b ble ženske diplomati, b se kar hiter pomenile med saba, kuku b se mogu svet urihlat, de b blu za use prou. Možk diplomati pa cincaja in cincaja, svet je pa useglj še čezdali bl zahumat. Nazadno pa še prou nobeden na ve, kuku se bo ta reč izhumatala in pa tud ne, če se bo sploh kerkat izhumatala.

Al ni ta narbl zameten, če pestema jezike raj kar prgmah, ke jeziki nam tud nisa prou nē napot. Men se zdi bl neputreben, de s more mladina z zemljepisjam, al geografija, koker prauja učenaki, glave belt. Zemljepisje je pro za prou dondons še ta narbl neputreben. Kua pa mladina nuca, če ji u šul u glava ubijaja, ki dumovina Kinezariju al pa Culukafu leži? Juter je ja lohka že use čist drgač. Še diplomati, ke maja ta reč u rukah, prou nē na veja, kuku bo ta reč ven izpadla. Zemljepisje pestima tud raj prgmah. Ta reč boja že diplomati tku zrihtal, de bo zajne prou, ke diplomati se na ta reč bl zastopja, koker pa mi. Cas jim pa moma pestit, ke tu ni tku ajnloh, de ja nazadne še kam na zafuraja.

Pu mojih misleh pride geografija sam takem, ke se ga večkat tku nalezeje, de že dam več na znaja, prou. Pijancem pa tud ni treba dajat putuhe. Al b na blu za narud bl kuristen, če b se mladina u šul raj žoga brat učila, de b pol, keder mal udraste, naša slava pu svet ukul nusila, koker Hučevari pumararče, al pa Bošnjaki širlice za čeuile in pa užigalke. Pol b svet saj vedu, de sma Sluveni tud na svet, ke zdej nas še u Kuri vas več na puznaja, al nas pa nečja puznat. Asten žogobre in pa letajne nej bo u našeh šulah glaua predmet, če čma kam naprej pridet.

Ke že glih ud šule in pa ud naše mladine guvarema, vam morem pa še neki puvedat, ke vem, de vas bo tud intereserai. Še dober, de sem se spounu.

Puglejte! Glih zdej te dni, prou za prou je mogel bit tu že precej pozen punoč, ke sa ble že use štarje pu Iblan zaprte. Mene je pa glih tista nuč tku strašen žeja martrala, de se m je kar črn delal pred učni. Kua m je blu družga za strit, koker de sem ja mahnu gor pu Kulu-dvorsk ulc, ke preke ta Starem tišlari, al kok se že prau tist štari, ke je cela nuč udprta. Kar naenkat sem pa zagledu tam pred tistmu zavetiščem, ke ga ma naprednaki bl za ta reune študente, kar ena cela ramunda mladeh ldi z rukzakem na hrbteh in pa s culam u rok. Sevede, tu se je pa men kar čuden zdel, kua dela tulk ene mladine, in pa še čist trezne, tku pozen punoč, tiela sred ceste. No, in zatu sem jih pa prašu, kam sa nameneni. Pa veste, kua sa m ud-guvureb Glih tku sa m rekel: »Mi še sami na vema, kam b se djal. Mi sma reven študent, ke nimama nubenga čluveka, de b za nas skrbou. Ke sma prusil, sa nas pa sprejel u tala zavetišču, de sma lohka naprej štederal. Dons je pa kar naenkat gespude derehtari u glava padel, pa nam je reku, de nej kar hiter puberema soje šila in kupita, pa nej grema, kamer čma, ke on more zdej enkat gor u ta trekmu štuk pestit pajčune umest. Seveda, mi sma ga mogel ubugat, pa sma šil. Vite gespud, zdej pa tiela na sred ceste premešlujema, kam b se djal.«

»Lub moj! Men se smilte, ampak žalibog, jest vam na morem pomagat, ke nimam nubenga zavetišču. Družga vam na morem rečt, koker lohka nuč in pa zdrau ustanite!«

Tku sem se pusiovu ud študentu, pa s šou hiter žeja puzasit. Študenti sa pa kar tam na cest ustal in se pusvetval, na kera plat b se ubrnil. Cez ene par dni sem pa zvedu, de sa se ubrnil še na take gespude, ke maja pr tem zavetišču še več za gvovrt, koker ta gespud derehtar, ke je tou ta peru študente ven iz zavetišča pumest, pol pa še pajke. Te gespudi sa pa rekel študentem, de nej greja kar nazaj u zavetišču, gespud derehtar nej pa gre, kamer ga je voia, pa še pajke nej saba uzame, de na boja u zavetišču napota delal.

F. G.

Domáci vrt

Dela v juliju

V sadovnjaku izvršujemo v mesecu juliju dela prejšnjega meseca. Pritlično sadno drevje v spajlju moramo večkrat pincirati in privezovati veje voditeljice. Tudi precejpljeno sadno drevje skrbno negujemo, da se ne zarede na njem razni škodljivci in ga ne duši trava. Pregoste poganjke v vrhu trebimo Drevju, ki je polno sadu večkrat pognojimo s tekočim gnojem, v suši pa mu pridno priživamo. Vrtnim jagodam obiramo odrastke, lepše in močnejše pa si vzgajamo za nov nasad.

V cvetličnem vrtu v tem mesecu nimamo posebnega dela. Od grmov in polgrmov režemo potaknjence, ki jih potikamo v mrzlo grejo.

Selemo endivijo, repo, poslednjič tudi solato, kolerabico in fižol. Sadimo rožni in listni kapus ter poletno endivijo. Paradižnike obrezujemo in privezujemo. Vrtnicam porežemo odevetele peclje takoi, da ne delajo semen.

V mesecu juliju režemo tudi potaknjence od lesnatih rastlin. Skoraj od vseh cvetličnih grmov lahko vzamemo potaknjence. Vršički, ki so pripravi za razmnoževanje ne smejo biti krajši od 10-15 cm in dovolj oleseneli. Tem potaknjencem odstranimo v prvi tretini vse liste, ker pride itak v zemljo. Višje, pa liste le po potrebi prikrajšamo.

Tako pripravljene potaknjence potikamo v rahlo vrtno prst, najbolje v mrzlo gredo in jih sončimo. Zemlji primešamo precej rečnega peska (mivke), da stebelca ne prično gniti in se voda hitreje odleka. Potaknjenci ljubijo vlažno toploto, a ne sonca, zato jih prve 14 dni večkrat orosimo, posebno kadar sijje sonce. V mrzli gredi naj bodo potaknjenci vedno pokriti z okni in zasenčeni. Cez 3-4 tedne poženo že koreninice in jih lahko previdno presadimo v lončke z rahlo vrtno prstjo.

Tudi sedaj jih moramo še vedno senčiti. Pozneje, ko koreninice prerasto zemeljsko grudo, jih presadimo v večje lonce ali pa jih presadimo na vrt že na določene prostore.

Tem potom razmnožimo veigelljo, kozje parkelje, hotoneaster, tamariske, vrtnice, nepravil jasmnin in še vse druge okrasne grme. Čim trši je les, tem težje in počasneje se vkorenini. Zato jemljemo od posebno trdo lesnatih grmov mlade, še ne povsem olesenele poganjke tako, da odtržemo že malo starega lesa, iz katerega potaknjence poženo koreninice. Tako razmnožujemo dišeči les, hibiskus in rožno listnato in iglasto drevje.

Sobni gumovec

V vlažnih gozdovih Sumatre, Jave, Singapura, Assama, v Indiji raste kot stoletno ogromno drevo gumovec, Ficus elastica. Ko je drevo staro nekaj desetletij, ga zarežejo, da teče iz njega mlečen sok — kaučuk assam.

Gumovec so prenesli v Evropo kot lepo sobno rastlino s krasnimi, temnozelenimi listi, ki so usnjati. Kot lončnica je gumovec posebno primeren za sveta, velika stanovanja, ker ljudi dosti svetlobe. Posebno mu ugaja svetloba, ki prihaja od zgoraj. Če imamo gumovec na oknu, ga moramo večkrat obrniti, da razvije liste od vseh strani.

Zaradi zemlje gumovec ni razvajen, ljubi pa težko, na hranilnih snoveh bogato zemljo, ki je pomešana z mivko. Cez zimo imamo gumovec v sobi, ki ima približno 10-12° C. Pri tej toploti ne odžene listov in počiva. V pretoplem stanovanju napravi pozimi liste, ki so bledikaste barve, nepravne oblike in sploh zanikni. Gumovec pa je lep, samo če ima velike temno zelene liste. Preko zime umijemo gumovec listje vsaj enkrat na teden z mlečno vodo. S tem odstranimo prah in tako preprečimo razvoj raznim zajedavcem.

Tudi razmnoževanje gumovca je lahko. Ako odtržemo od vršička potaknjence v velikosti 15 cm in ga vtaknemo v kozarec z vodo, kot nam kaže slika, se nam kaj kmalu vkorenini. Ker se

»Pepček, ali je očka že oblečen?«

»Ni, mamica; jaz ga slišim, kako se z ovrtnikovim gumbom pogovarjata.«

pa voda v kozarec rada usmrči, vžemo vanjo par koščkov oglja. Da se potaknjence ne pogrezne preveč, da pritrdirno na grlu kozarca z lepenco. Lahko pa privežemo ob potaknjence nekoliko daljšo palčico, ki sega do dna. Cez 3-4 tedne poženo potaknjence že koreninice. Sedaj ga previdno vsadimo v dobro, črno zemljo, kateri smo dodajl tričetrt mivke.

Ko mlade koreninice prerasto zemljo, presadimo gumovec še enkrat v bolj težko, a na hranilnih snoveh bogato zemljo. Iz potaknjenca pa raste gumovec zelo hitro, tako da nam v kratkem času priraste do stropa. V takih primerih odrežemo gumovec prav do tal in bo rastlina zopet odgnala več stebel, tako da postane prav kmalu lep grmič.

Stara modrost

Teško se izučí, kogar že prva zmota ne zmodri.

Za izdatek premisli enkrat, za dolgo pot dvakrat, za ženitev — trikrat.

Prva skušnaja opozori, druga pouči, tretja izmodri.

Ni najbolj svetlo tam, kjer z zlatom svetijo.

Ni vsaka modra beseda zapisana; ni vsaka lepa pesem uglasbena. (Kepa)

Princ Edvard in princesa Aleksandra, otroka vojvodske dvojice Kentake.

Vprašanje

»Ali več, kaj je na človeku najbolj čudnega?«

»No?«

»Njegov nos. Koreniko ima zgoraj, lopute spodaj in hrbet spredaj.«

Deklica z morja

Tisto s krova »Queen Mary«, ko smo se takrat peljali ob Zahodni obali, je bilo zares nekaj posebnega. Smolo smo imeli, dogajale so se strahotne stvari na duši in telesu in na nepremičninah.

Bila je, na primer, zgodba o pomorskem Adolfu, ki nas je vse tako zgrozila, saj postane človek na morju kaj kmalu praznoveren.

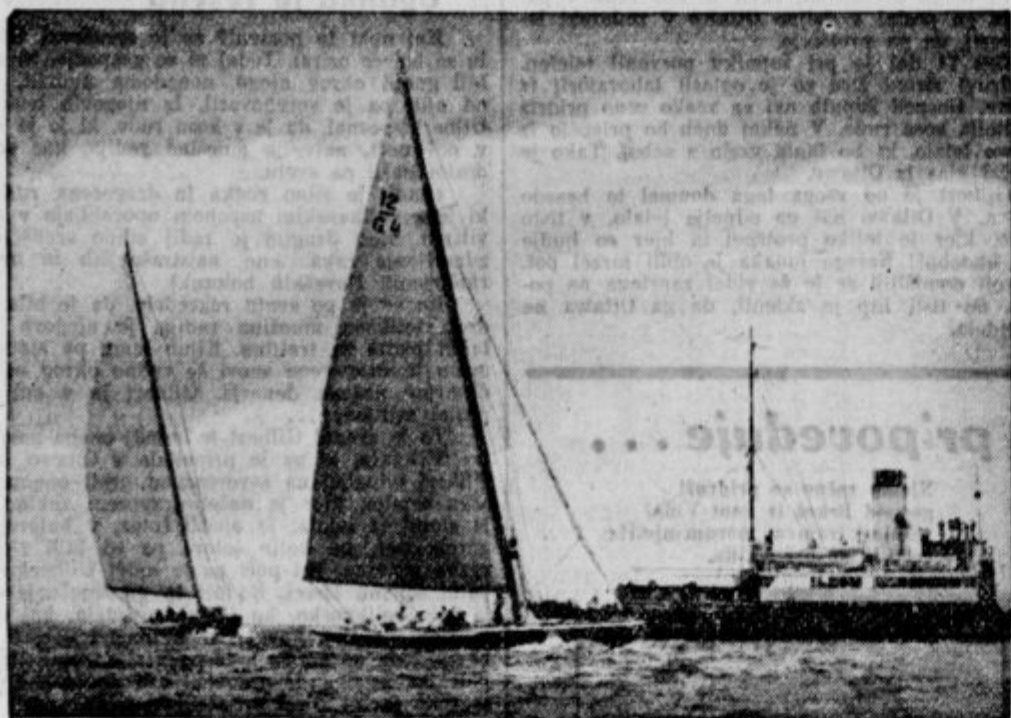
Tedaj smo bili zasidrani v Valparaisu in nam je bilo dobro, zakaj krčme so ondi poceni in dekleta prijazna. Pomorski Adolf je imel sicer trdo kožo, vendar je vselej ob sončnem zatonu začel objokovati svojo usodo. Imel je zagorel, zgubane obraz, rumeni lasje so se mu pozibavali nad čelom in noge je imel malce ukrivljene. Za vsakim sedmim kozarcem žganja iz sladkornega trsa se je zaklinjal, in tako tudi ta večer, ko so nad nami palme pošumevale in je svetila polna luna, da ima on za svoj del zadosti od sveta, da hoče imeti na obrežju hišico in da bo slonel na belo popleskani okenski poliet in imel roke prekrizane krog lončka z rezedo. In da bo vzel s seboj ženo, zaresno, tiho ženo, in bo imel prgišče otrok; magari naj sedi na vsaki stopnici eden in naj se dere kolikor hoče, njega da to ne bo nič brigalo. Sicer pa da je vsega sit. Tako je kričal pomorski Adolf v Valparaisu, pri čemer je razbil en stol, dva kozarca in nos krčmarju, ki ni

Kratko in malo — nekega večera smo vsi z ladje sedeli v točlinici v Providenci in žganje nas je ko z noži rezalo po goltancu. Bilo je kar množica teh nožev, in Adolf je bil zmeraj bolj razposajen. Slednjič je prišel kuharski pomočnik, in Spanec ga je vprašal, ali je kapitan že dokončal. Da še ni, se je zarežal kuharek, da je prav v sredi dela in da človeka že kar duši na ladji. »Kako, duši?« je vprašal Adolf, »zakaj pa?« »Zaradi žvepla, vendar!«

Pri pričci se je naš Adolf streznil in je vprašal, kaj da se dogaja na ladji? Kuharek je izpil svoj prvi kozarec in je odvrnil, da se je kapitan nenadoma naveličal podgan in da s pristaniškimi sanitežji vso ladjo žvepla, da bi se vsa zalega zadušila.

»Hikita!« je tedaj zarjovel Adolf, prebledel ko zid in je poskočil, da je stol prevrnil. Nato je planil ven. Umolknili smo, kot bi tresčilo v nas. Brez dvoma se je nekaj zgodilo. Spanec in jaz sva brenila v vrata in stekla za Adolfom, Bežal je ko pred smrtjo po cesti, ki je kar gorela v soncu. »Hikita!« je obupno ječal, lovil sapo in pete so mu kar frčale pred nama.

»Adol, kam, kam?« sva vpila za njim. »Na ladjo!« je kričnil. »Hikita... Hikita... umrla bo!« In je bežal kakor gazela pred nama, preskakoval je luže, drevil mimo vogalov, tekel je,

V Öresundu pri Kopenhagenu na Danskem so bile teden dni trajajoče tekme z jadrnicami.

bil s tem prav nič zadovoljen. S silo smo zavlekli Adolfa na krov in ga vrgli v njegovo kabino in smo odjadrili naprej. Adolf (pomorski Adolf) smo mu navadno rekali, je kot čolnar vestno opravil svojo dolžnost in nekega dne je preklinjal, da Bogu se usmili, zaradi znamenja, varuhinje naše ladje. Dejal je, da je vsa od dežja izmita, po slani vodi razjedena in da jo je treba iznova prepleškati. Ogledali smo si to tvorbo, naš stari in vsi z njim, in smo rekli, da ima Adolf prav, in da jo je treba prepleškati.

Tisti znak naše ladje je bila lesena soha in je predstavljala čvrsto žensko, ki je strmečih, objokanih oči boljčala v daljo. Adolf je dejal, da jo moramo spraviti na krov, in odvijali in tolkli smo po sohi, ki so se pod njo kipeče lomili valovi, in smo jo le s težavo spravili na krov. Bila je velika kot živa ženska in ni nikogar pogledala in žudno je bilo, ko smo kar nenadoma imeli žensko na ladji. Bila je pristonjena na jarbolo in je imela strog, zagoneten obraz.

Ko smo bili v Santanderu, je Adolf zlezal na kopno in je izginil. Šele kasno ponoči smo ga slišali, ko je tiho prišel in se vrgel s stokom v svojo majceno kabino zraven, pri čemer se je tiho sam s seboj pogovarjal.

Druge jutro, ko smo že jadrili dalje, smo opazili, da je soha izginila. Adolf je nekaj zabundal, češ da jo je prenesel dol v spodnje prostore, da bi jo poslikal. Dejal je, da bo to staro soho prav do dna prenovil, da bo zares storjeno, kar bo storjeno.

Fant, fant, stari je smehljaje nakremžil obraz in mi smo se bahljali v dlani. In kaj naj bi si mislili še k temu, da se je zaklenil v svojo kajuto? Zares, v teh dneh jih je moral mnogo pogoltniti. Bilo je peklensko vroče in le počasi smo pluli naprej. Jutra so mlahavo visela, časih smo zaslišali, kako je Adolf spodaj žagal in razbijal. Dolgo nismo že videli stare sohe, in njegov posej z njo je bil brez dvoma jako utrudljiv, zakaj pojedel je toliko kot še nikoli in to nas je precej bolelo.

Nihče od nas si ni mislil, koliko razburjenja nam bo še ta reč povzročila. Imeli smo podgane na ladji, mnogo podgan, ponoči so nam piskale iz spodnjega dela jadrnice in so razsajale za žive in mrtve. Podili in preganjali smo jih z vrvmi in poleni, a zmeraj so nam ušle.

da bi Hikita ostala živa. Hikita, to se pravi: ta mala. Torej dekle. Pojasnil se nama je, da se nekaj strašnega dogaja. Komaj, komaj je še ušel avtu, ki je trobil ko nor, zadel se je ob ljudi in je divjal dalje. Soferji in pešci so kleli za njim in mu grozili s pestjo. Adolf je tekkel v luko, da bi rešil svojo Hikito, prostor, prostor, ljudje božji.

Pravkar smo pritekli do pristaniškega kanala, ko je plav odplul. Nismo mogli na ladjo. Adolf se je vrgel v travo preklinjal je in bil s pestmi ob tla. Sopiha je sva ga držala: »Tak čakaj, Adolf, saj se plav vrne, saj bomo rešili tvojo Hikito!«

Ob istem času pa se je bilo zgodilo tole: Ko je bil kapitan s pomočnikom in rjavimi sanitežji odprl Adolfovo kabino, da bi tudi to žveplali, so zaslišali nekakšno šumljanje. Prestrašili so se, ko so zagledali hudobno režečo se žensko, ki je vsa orjaška in negibna slonela v kotu in se strahotno režala vanje. Ali je mrliš? Bila je tista stara soha. Kapitan se je zasmejal, se oddahnil in je v soho ježno brenil, da bi pokazal s tem, da ga ni nič strah. Tedajci pa so vsi zaslišali, kako je tenko, a razločno spregovorila soha: »Miser cordia! Usmiljenjete in erepe oči neznanske sohe so se gibale — res strašen pogled.

Sanitežji so odskočili, kapitan je dvignil sekuro, in pomočnik je ves v strahu zbežal po stopnicah na krov in splezal na jambor. Sanitežji so popadali na kolena in začeli glasno moliti.

Nato se je soha zganila, nekaj desk na hrbtu je odpadlo s silnim treskom, tako da so moški vtrepetaali, in ven je stopila ljubka, plavalasa Kreeka plašnih oči, še napol otrok, ki se je z glasnim stokanjem vrgla moškim pred noge. Prosil je milosti in je lice pritislila kapitanu na koleno. »No, no,« je zarežal presenečeni kapitan in se popraskal za ušesom. »Saj je dobro, punčkat in je proseče pogledal druge.

Tedajci je pritopotal naš obupan Adolf, potegnil dekletce viharno na prsi in zakričal: »Roke proč od tega otroka! To je moja ženka!«

Seveda smo dali roke proč... Adolf je odšel z naše stare »Queen Mary« in je s svojo ženo Hikito odprl pristaniško krčmo, kjer še zdaj točita pijačo. Pa je prišlo tako, da pri njem ne sedi na vsaki stopnici po en otrok, ampak kar po dva. Mi smo seveda odpluli naprej in na kljunu je bila spet pribita lesena soha, znak ladje... (H. Munk.)

Posnemanja vredno! Zakonski prepriji na gramofonskih ploščah: Na sliki je neki pariški slaščičar (desno), ki mu njegova žena s prepriji vsak dan greni življenje. Pa je britni možakar skrivši montiral gramofonske plošče v stanovanju. Zdej, ko je ločitvena tožba na sodišču, je prinesel te plošče sodniku (na levi) za pričce. Seveda bi bilo prav, če bi bile tudi ženske tako iznajdljive. Kako bo obravnava ob hreščanju gramofona potekala, je ves Pariz silno radoveden.

TEHNIKA

Prožni obroči

Peresa so strojni deli, ki jih poznamo že od prvih začetkov tehnike. Lahko rečemo, da si danes gradnje strojev brez peres eploh ne moremo misliti. Moderna tehnika stavi prav na peresa zelo velike zahteve, tako da mora biti material, iz katerega se peresa izdelujejo posebno skrbno izbran in zlasti dobro termično obdelan.

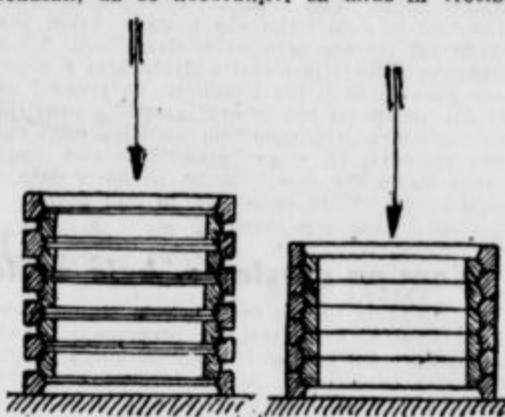
Izmed najrazličnejših oblik, ki jih imajo peresa, je najbolj preprosta in največ v uporabi oblika vijajnice. Peresa te vrste se mnogo uporabljajo za ublažitev sunkov pri prometnih sredstvih, pri avtomobilih, motornih kolesih, avijonih, železniških vozovih itd. Toda ravno pri takih primerih vijajnice pero ne odgovarja popolnoma svojemu namenu, ker ne uniči energije, ki jo je prevzelo. Kadar stisnemo tako pero in sila nenkrat popusti, se pero z veliko hitrostjo izproži in prvotni položaj. Za okolnost, ki je v tehniki dostikrat dobrodošla, n. pr. pri ventilih motorjev, nam sunke, ki jih daje cesta vozilu, spreminjajo v neprijetno nihanje. Tehnika si v takih primerih pomaga na ta način, da s posebnimi pripravami s pomočjo trenja uničuje energijo, ki jo je pero sprejelo namestu enega peresa več priprav, pri katerih učinkovitost niti ni enakomerna, ampak se s spremembo hitrosti, temperature spreminja; poleg tega se zvečuje teža, zahteva primerna oskrba itd.

Konstruktorji različnih tvrdk so si že prizadevali, da bi vse zahteve za operesenje vozil združili v enem samem strojnem delu. Za to se je najbolje obnesel gumij, ki se dostikrat uporablja pri nogah letal in so ga zadnja leta skušale nekatere tovarne vpeljati tudi pri izdelavi motornih koles. Pri tem je bilo treba seči po posebnih vrstah gumija, ker navaden gumij prehitro ostari in se v olju kmalu pokvari. Do sedaj so se gumijeve opore uveljavljale le pri majhnih obtožbah. Za večje obtožbe pa so se z uspehom izkazali prožni obroči. Prožni obroči so tako izdelani, da se stikajo s posebnimi stenami zunanji in notranji obroči. Pri obtožbi (glej sliko) se zunanji obroči raztegneta, notranji obroči pa se skrčijo. Na stičnih ploskvah nastane trenje, ki uniči del energije. Tako dobimo avtomatično dušenje sunkov.

Prožni obroči ne potrebujejo nobene posebne oskrbe. Vedno so pripravljivi za uporabo, trajajo

lahko leta in leta in jih lahko hitro in brez posebnih priprav vgradimo. S temi lastnostmi so posebno pripravni za uporabo pri prometnih sredstvih. Z njimi so bila opremljena letala, ki so se v letih 1937 in 1938 udeležila ekspedicije na Himalajo.

Poskusi, ki so jih delali s prožnimi obroči, so pokazali, da so neobčutljivi za mrz in vročino.

Njih delovanje ostane skoraj neizpremenjeno celo pri -70° C. Ravno to se je pokazalo, da na delovanje celega sistema skoraj nič ne vpliva, če se posamezen obroč zlomi. Prožni obroči se uporabljajo posebno tam, kjer nastopajo velike sile n. pr. pri težkih letalih, dočim je za manjše sile bolj priporočljivo, da se napravi najprej primeren prenos, da se sila, ki deluje na sistem obroča poveča.

Modne novosti

Iz Pariza poročajo...

»Eleganca je hčerka preprostosti.« pravi francoski pregovor. Rosnično gosposka Francozinja se sicer drži modnih predpisov, vendar se ne lovi za vsakršno modno muho.

Zdej so spet moderni

predpasniki.

To smo že poročali, in še bolj se je razširila njih uporaba. Mladi gospodinjji prija, da se že pri zajtrku pojavi v ličnem predpasniku, ki je poln pestrih barv in je ob straneh položen v gube. Zepi na njem so trioglati in drugačne barve kot predpasnik. — Celo na večere, ko gospodinja sprejema goste in jim sama streže, ima vrh dolge večerne obleke opasan predpasnik iz svetle svile, ki je obrobljen s temnim zametastim trakom.

Za to poletje so jako moderne

bele obleke.

Za sleherno priliko. Tako, na primer, platnena obleka s krilom v položenih gubah, ki je sicer povsem preprostega kroja. Zepi so temnomodri in prav taka eta pas in okrogli ovratnik.

Moderna je tudi volnena bela obleka s temnomodro, kratko jopico z »zlatimic gumbi.

Rokavice

so polne vezenja ročnega izdelka.

Postrvi drugače

OEliščene postrvi nasoliš, povaljaš v moki in daš v razstopljeno presno maslo. Dodaš žlico sesekljane zelenjave in — če imaš — dva, na listke razrezana jurčka. Vse naj se počasi praži. Ko so postrvi mehke, jih vzameš ven, posuješ omako nalahko z moko, dodaš razkosano sardelo, sok ene limone in četrt litra dobre juhe. Ko to povre, precediš in poliješ postrvi.

»No. Vezuv bi bil jaz rad! Ta, samo, da kadil, pa že pravijo, da deluje!«

blagom. Zraven spadajo barvaste rokavice. Jako lični so tudi beli platneni kostumi z zgibanim krilom. Tudi tu so žepi obšiti s pisanim blagom. (Glej sliko!)

Deset zapovedi za gospodinjjo

1. Delaj po načrtu, ne prehituj se, ne prenehaj z začetim delom, ampak ga dokončaj.
2. Pouči se o vseh novih pripomočkih za olajšanje gospodinjjskih del.
3. Odstrani vse, kar je nepotrebno iz stanovanja.
4. Ne pusti, da nastane nered, in postavi vsako stvar koj spet na svoje mesto. Tudi drugim v družini daj vedeti, da naj pazijo na red.
5. Izogni se vsakemu delu, ki ni potrebno.
6. Ne trati časa z nepotrebnim klepetanjem s praznimi ljudmi. Pač si pa vzemi čas za zabavo z ljudmi, ki so ti dobri.
7. Ne daj, da se nabere kar grmada krparije in umazanih oblačil. Cim več bo tega, tem težje se bo spraviti na to delo.
8. Zmeraj misli na varčnost. Ne kupuj na knjižice in na obroke! A otepaj se skopuštva!
9. Predvsem pazi na vse, kar je zdravo zate in za tvojo družino! Vse se prej ali slej maščuje z boleznijo in velikimi stroški.
10. Mimo vsega dela ne pozabi nase!

Beli plašči.

so letos moderni, in sicer so svileni ali volneni. Zapenjajo se na zadržgo. Zepi so obšiti z barvastim

Nadnaravni pomen zakona

Včasih pravijo: »Po duhovnikih gre vera gori in dolle. Kar pustimo, da je to res! Pa še nekaj drugega je res, namreč: »Po starših gre vera gori in dolle.« Jasno! Že v zgodnji detinski dobi, še preden pride pod vodstvo dušnega pastirja ali kateheta, je otrokova vzgoja v glavnem že končana, so že položeni temelji bodoče človekove duhovne smeri: položila mu jih je domača hiša, tako ali tako. Dušni pastir bo samo gradil na že danem temelju domače vzgoje. In če tega temelja krščanske vzgoje ni, ali če ni postavljen pravi temelj, bosta župnik in katehet po navadi zelo težko uspešno naprej gradila in popravljala. Pravijo: »Čigar je mladina, tega je prihodnost.« Res je tako. Ali mladina bo taka, kakršna je bila njena zorna detinska doba. Visei, ki jih je dobil otrok v družini v prvih petih, sedmih letih, so najgloblji: ti odločujejo pogosto za vse življenje.

Kdo je vse to vedel bolje kot Kristus, Vsevedni, neskončno Modri? Vedel in odredil je: Starši morajo vzgajati otroka ne samo v dobrega človeka, ampak predvsem v dobrega kristjana, v božjega otroka (dober kristjan je vedno tudi dober človek!). Iz tega je jasno, zakaj je Kristus zakonsko zvezo med kristjani dvignil do svetosti zakramenta, zakaj je sklepanje zakona obdal z bogatimi milostmi: predvsem zato, da bi te milosti usposobile starše, vzgojiti otroke prav in krščansko. Kakor je na splošno namen zakonu, da se rodi iz njega otrok, tako je namen krščanskemu zakonu, da oče in mati vzgajata otroke v božje otroke, v dobre člane Kristusove vere in Cerkve.

Kakor milosti iz zakramenta mašniškega posvečenja usposobijo duhovnika za dobrega voditelja izročeni mu vernikov — med drugim tudi za dobrega voditelja krščanskih staršev, otrokovi vzgojiteljev —, tako daje tudi zakrament sv. zakona staršem milosti, da bi znali krščansko vzgajati svoje otroke, zlasti v prevažni predšolski dobi. Kako važna in potrebna sta torej ta dva 8.562.496 zakramenta za človeško občestvo!

Nikakor ne smemo pozabiti: duša vsakega človeka je ustvarjena neposredno od Boga, ustvarjena zato, da bi bila res »po božji podobi in slinosti. Otrok je zato bolj božja last, kot last očeta in matere, od katerih ima samo umrjivo telo. Bog ga je obema izročil zato, da ga predvsem odgojita v božjega otroka. Kako zelo je zavest o tem zvišenem cilju zakona izginila iz naše moderne dobe! Bogu ni toliko na tem, da je na svetu nekaj več centov človeškega mesa, ampak da bi te duše, da bi ti ljudje rasli v božje vernike in častilce, v člane njegove cerkve na zemlji in da bi ga kdaj prišli častiti in uživati v večna nebesa. Ta veličastna perspektiva je jasen odgovor na vprašanje, zakaj je Kristus postavil zakrament sv. zakona, pové nam pa tudi, kako resnična je beseda sv. pisma, da je zakon velik zakrament. Nemogoče je, vzgajati za te cilje brez milosti, te prepotrebne milosti pa daje ravno ta zakrament.

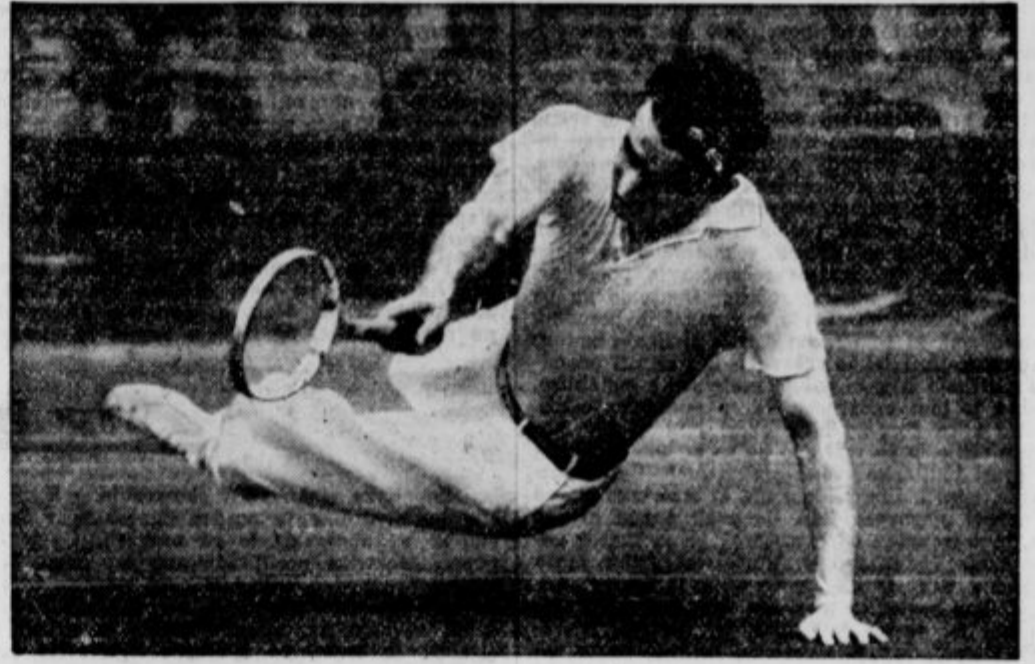
To je prvo, pa ne edino. Prevažna naloga tega zakramenta je tudi posvetitev zakonske ljubezni. Po božji modrosti in naredbi mora vezati zakone ljubezen. Ali malokatera stvar

se danes tako pogosto »po nemarnem imenuje kot ljubezen. Ljudje če ženijo in možé, možé in ženijo, pa se tako pogosto še ljubití ne znajo. Kolikokrat sklepa zakone neprava ljubezen, ne tista, ki daje, siplje, se žrtvuje, vse prenaša, vse odpušča in ki edina zasluži ime ljubezen, ampak egoistična, samopasna, samogoltna »ljubezen, voilja ljubezev, do ovac, pogosto egoizem najnižje vrste, pohotnost, torej ljubezen, ki tega imena niti ne zasluži in ki je od prave tako oddaljena kakor zemlja od neba. Zakramentalne milosti pa zakonsko ljubezen očistijo egoizma, osvobodé vezi slepih nagonskih in demonskih sil, jo utrdijo, poduhovijo in posveté. Potem ostane ljubezen tudi še tedaj, ko ovane telesna lepota in upade telesna moč, potem ostane zvesta in neonajna tudi tedaj, če se javljajo skušnjave nezvestobe do zakonskega druga. Samo taka ljubezen je neizgibben pogoj za srečen zakon. Tako odrešeno zakonsko ljubezen pa daje zakrament svetega

zakona-s svojimi nadnaravnimi milostmi, z nadnaravnim umevanjem zakona in nadnaravnimi vplivi na dušo in srce. Taka krščanska zakonska ljubezen ne želi sodruga samo naravnih dobrin, ampak mu pomaga predvsem do edino pravih: nadnaravnih dušnih dobrin, do srčnih draguljev kreposti, do dušnega zdravja in bogastva, do dušne lepote, do ljubezni do Boga in bližnjega.

Če je tako in čim bolj je tako, tem bolj pa daje zakrament sv. zakona tudi časnega blagoslova, je jamstvo varstva božjega, tem bolj je tak zakon kot nebeski vrt, kjer rastejo in zore dobri, nepokvarjeni otroci, staršem v veselje ter Bogu v čast in slavo.

Kristus je Odrešnik posebno tudi Odrešnik žene in še prav posebno Odrešnik zakona. Samo taki odrešeni in pravi zakoni morejo biti zdrave celice celokupnega naroda, države in vobče človeške družbe.

Teniški akrobat, Anglež D. Maephall, ki skuša še v padcu doseči žogo, a vendar se mu ni posrečilo premagati našega Punteca in je izgubil v Wimbledonu igro s 6:3 in 7:5.

Ze napovedani match med dr. Euwejem in Keresom bo menda v jeseni na Holandskem. — Match bo obsegal le 14 partij in ne kakor je bilo javljeno, 20 partij. Na Holandskem računajo, da bo zmagal dr. Euwe, ki ima v tem načinu borbe mnogo več izkušenj kot njegov mladi protivnik. V načrtu je potem zopet srečanje med dr. Euwejem in dr. Aljechinom. Seveda je vprašanje, če bo Aljehin hotel nastopiti, ker se namerava spoprijeti z enim od ameriških velemojstrov, Aljehin biva sedaj v Južni Ameriki, kjer igra simultanke in se udeležuje tudi turnirjev z manjšim številom udeležencev. Izjavlja, da se v Evropo še ne bo kmalu vrnil. Na olimpiadi v Buenos Aires bo nastopil na prvi deski za Francijo.

Mladi madžarski mojster Szabo se je letos udeležil več turnirjev in je s svojo igro dokazal, da spada v že zelo visok razred. Največ je igral na Holandskem, kjer je pa moral doživeti tudi več razočaranj. Iz krajšega turnirja na Holandskem prinašamo njegovo partijo z mladim holandskim mojstrom Kramerjem. Kramer je svojega nasprotnika že v otvoritvi spraval v izgubljen položaj.

Kramer : Szabo

1. d2—d4, Sg8—f6; 2. e2—c4, e7—e6; 3. Sg1—f3, b7—b6; 4. g2—g3, Lf8—b4+; 5. Le1—d2, Lb4—d2+; 6. Dd1—d2, Le8—ab (to je bilo igrano že v večih partijah z uspehom. Avtor te poteze je pok. Njemcovič, najuspešnejši raziskovalec te moderne otvoritve); 7. b2—b3, d7—d5; 8. Lf1—g2, Sb—d7 (d5×e4 seveda ni šlo zaradi Sg3—e5, kar je močno tudi po igrani potezi, tako da bi bilo za črnega bolje, igrati najprej e7—e6 ali 0—0); 9. Sg3—e5, e7—e5? (potrebno je bilo že La6—b7. Črni pride sedaj v velike težave); 10. Se5—c6, Dd8—c7; 11. e4×d5 (sedaj ne gre e6×d5, ker bi stidilo Dd2—e3+ Ke8—f8, De3—e7+ Kf8—g8, Se6—e5 in črni je izgubljen, ker na Tf8 poseže s tem prav igro še beli lovec preko h3), Sf6×d5; 12. Lg2×d5, La6—b7 (e6×d5 zope ni šlo zaradi Dd2—e3+ itd. Črni se je navidezno rešil vseh nevarnosti, ker dobi figuro nazaj); 13. Sb1—c3, Lb7×c6 (na a7—a6 bi prišlo Dd2—c3!); 14. Se3—b5! (dobi kvaliteto, ker so črni dami zaradi šaha na d6 vzeta polja b7 in e8), Le6×b5; 15. Ld5×a8, 0—0 (črni za kvaliteto nima nobene prave kompenzacije, toda kljub temu nudi v nadaljnjem teku partije svoje-mu nasprotniku še hud odpor); 16. La8—g2, Tf

—d8; 17. d4×e5, Sd7×e5; 18. Dd2—b2, e6—e5; 19. 0—0, Se5—e6; 20. Tf1—d1, Td8—f8; 21. Ta1—e1, De7—b8; 22. a2—a4, Lb5—ab; 23. Td1—d2, h7—h5; 24. Te1—c3, h5—h4; 25. Lg2—d5, Se6—d4; 26. e2—e3, Dd8—d6; 27. e3×d4 (napaka bi bila Ld5—e4 zaradi Sd4×e2+ in črni bi po Kgl—g2 z Dd6—b4 dobil kvaliteto nazaj), Dd6×d5; 28. d4×e5, Dd5×e5; 29. Te3—e3, De5—f5; 30. g3×h4! (če bi prišel črni kmet na h3, bi mogel napad črnega res še postati nevaren), g7—g6; 31. Dd2—e5, Df5—b1+; 32. Te—e1, Dbl×b3; 33. h4—h5, Dd3—f3 (grozi La6—b7); 34. Te1—e3, Df3—g4+; 35. Te3—g3, Dg4—b4; 36. h5—h6, Dd4—b1+; 37. Kgl—g2, La6—f1+; 38. Kg2—f3, f7—f6; 39. De5—e6+, Kf8—h8; 40. De6—e4 (hitreje bi tudi zmagal s Td2—d8, česar pa v časovni stiski ni videl), Dbl—b3+; tu je bila partija prekinjena in je beli zmagal.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16					17					18				
19				20						21				
22				23						24			25	
26				27						28			29	
30	31									32				34
35										36				38
39										40				42
43										44				46
47										48				51
52	53									54				56
57										58				60
61										62				64
65										66				67

V vsak proslorček vstavi po eno črko. Besede se začno pri številkah, nehajo pri debelejših črticah ter pomenijo:

Vodoravno: 1. tuja beseda za gospodstvo, 7. tuja beseda za vojaškega duhovnika, 12. tuja beseda za žgano pijačo, 16. mesto ob istoimenski reki v nekdanji Češkoslovaški, 17. sodobni slovenski pisatelj, 18. boginja starih Grkov, 19. reka v vzhodni Sibiriji, 20. sodobni slovenski pesnik, 21. tuja beseda za puščajnika, 22. zdraviliški kraj v Istri, 23. druga beseda za študenta, 24. električni izraz, 25. mesto ob Adiži v severni Italiji, 26. vrsta jedi, 28. rojstni kraj škofa Slomška, 29. nekdanji prebivalec Balkanskega polotoka, 30. prebivalec balkanskega glavnega mesta, 32. del roke, 33. vrsta padavin, 35. vrsta reklamnih tiskovin, 36. druga beseda za vrelo vodo, 37. klanec severno od Višnje gore, 39. del gledališke dvorane, 40. skrajšana beseda za trenutek, 41. vrsta težkih jedi, 42. kratica za akademski telovadni klub, 43. druga beseda za kos, 44. pristaniško mesto v severni Afriki, 45. vrsta nesnage, 46. tuja beseda za starogrško filozofsko šolo, 47. matematični izraz, 49. umrl slovenski zgodovinar, 50. druga beseda za rod, 52. nekdanja rimska provinca v naših krajih, 54. kemični element, 55. žabe regljanje, 57. druga beseda za oblubo, 58. arabsko moško ime, 59. druga beseda za čredo, 60. turški gospodar, 61. irski priimek, 62. angleško pristanišče v južni Arabiji, 63. nekdanja pokrajina v severni Grčiji, 64. starogrški pesnik basni, 65. tuja beseda za pripravo, 66. moška oseba iz svetopisemskih zgodb, 67. slovenska beseda za kritiko.

Navpično: 1. oblika zemeljske površine, 2. umrl slovenski pesnik in cerkveni govornik, 3. čudežna jed Izraelcev v puščavi, 4. ženska oseba iz svetopisemskih zgodb, 5. znamenje na obleki, 6. prebivalec zemeljskega kontinenta, 7. stara dolžinska mera, 8. čarovniški izrek, 9. druga beseda za pregovor, 10. kemična snov, 11. reka v vzhodnem Turkestanu, 12. otroška beseda za očeta, 13. soustanovitelj starega Rima, 14. kemična snov, ki jo uporabljajo v barvarski industriji, 15. tuja beseda za prehlad, 23. osnova gospodarstva, 24. druga beseda za vodopad, 25. mohamedanski bog, 27. vrsta gozdnih ptic, 28. velika štirinožna žival, 29. levi pritok reke Ural, 31. del meseca, 32. vrsta grmovja, 33. stara utežna enota, 34. naslov Aškerčeve pesnitve, 35. vrsta blaga, 36. druga beseda za prostor, 37. nasprotje joka, 38. najmanjši del vsake snovi, 40. vrsta oblacičnih okraskov, 41. vrh v Julijskih Alpah, 42. otroška beseda za očeta, 44. Prešernova beseda za očetajočega človeka, 45. slovenska beseda za program, 46. vrsta pohabljenih ljudi, 48. prostor za igre in boj v starorimskem cirkusu, 49. žensko krstno ime, 50. vrsta poljskih pridevkov, 51. tuja beseda za odelek, 53. nasprotje upanju, 54. zastopnik najštevilnejšega stanu, 55. hrib na južni strani Ljubljane, 56. moško krstno ime, 57. strupena žuželka, 58. slavnostna poveljujoča pesem, 59. del sobe, 60. nordijsko božanstvo.

Rešitev križanke z dne 2. julija 1939

Vodoravno: 1. oka, 4. milijonar, 18. ime, 16. sani, 17. Golovec, 18. Aden, 19. avizo, 20. pokop, 21. Azija, 22. lama, 23. Suk, 24. Ajas, 26. Alah, 28. era, 30. led, 31. Abo, 33. lak, 35. ali, 37. pokal, 39. Otelo, 41. polip, 43. akut, 44. Apel, 45. Ida, 46. Samo, 47. vaba, 49. lan, 50. obok, 52. omoč, 53. Ivana, 54. Leban, 55. Atene, 56. dan, 58. ave, 60. cin, 61. kri, 62. sak, 63. Avar, 66. oker, 68. ilo, 69. roba, 71. ponev, 73. Itala, 75. Polom, 77. Adon, 78. Opatija, 79. Ziri, 80. vas, 81. Azana, 82. rasa, 83. Niš.

Navpično: 1. osa, 2. kava, 3. Anima, 4. mlza, 5. igo, 6. Lopud, 7. Ilok, 8. jok, 9. ovoji, 10. Nepal, 11. Aca, 12. raza, 13. idila, 14. meja, 15. ena, 22. Lepa Vida, 23. Sela, 24. Abel, 25. sapa, 27. hipoteka, 29. Rokava, 30. lat, 31. Atenee, 32. Oiban, 34. kos, 36. limona, 38. Kuba, 39. opal, 40. Odon, 42. lame, 48. Ana, 49. Lavo, 50. Obir, 51. karo, 52. Oti, 57. Nanos, 59. ekipa, 61. klajja, 62. Solin, 64. Voda, 65. Rena, 67. etan, 68. Ilir, 69. roža, 70. Bori, 71. pav, 72. voz, 74. ata, 75. pas, 76. miš.

Rešitev uganke

Rimska števila se zvečajo, če jim zbršeno po eno številko, na primer: IX:X in podobno.

Rešitev zlogovnice

1. stanica, 2. remiza, 3. vrabulja, 4. nesloga, 5. netresk, 6. pokrov, 7. Bistra, 8. rakev, 9. jopič, 10. Črnej, 11. Vovbre, 12. bliskanje, 13. zunanost, 14. bratomor, 15. Nemanja. — Stare vrane ne pobirajo črvov blizu brane.

Rešitev besednice

Simon Jenko.

Zlogovnica

Iz naslednjih 39 zlogov: ble — boj — ca — ca — ca — ca — et — ga — go — graf — hi — i — ja — je — ka — ka — kan — ki — ki — ko — li — li — li — luk — mo — na — no — no — o — od — ri — ri — si — sli — spa — ve — ve — vre — ži — sestavi trinajst trizložnih besed s sledečim pomenom:

1. Finžarjeva igra, 2. služabniška obleka, 3. japonsko vrhne oblečilo, 4. kraj na Primorskem, 5. turška pokrajina, 6. vrsta iger, 7. kraj pri Ljubljani, 8. velik človek, 9. zvita žival, 10. vrsta rastlin, 11. oblačilo, 12. narodopisec, 13. ruska sveta podoba.
Če si dobil prave besede, ti njihove prve črke, po dve in dve skupaj brana od zgoraj navzdol, povedo slovenski pregovor.

Ready (čitaj Redi)

odstranjuje maščobo in nesnago

pranje: kuhinjske posode, jedilnega pribora, kadi za kopanje, šipe, steklenice od olja in vina, keramičnih podov, mastnih krp i. t. d.

hitro in lahko s pomočjo

Brezplačni vzorci pri Vašem trgovcu ali pri Ready-Depot, Zagreb, Nova cesta 42. Vzorci se pošljejo tudi na detelo brezplačno.

»Smrti se ne bojim tako, kakor tega, da bi bil živ pokopan.«
Zdravniki: »Pri meni se vam tega ni treba bati!«

Bolgarski ministrski predsednik Kioseivanov na obisku v Berlinu

Živi mrtveci sredi Tihega oceana Junaštvo francoskih redovnic

Daleč na Tihem oceanu je angleški otok Makogaj, ki spada k skupini otokov Fidži in je obdan od samih čeri, ki se ob njih odbijajo valovi. Veak mesec se po enkrat ustavi ondi majhen tovrni parnik, ki pripelje živila in druge malenkosti in se spet naglo oddalji. Saj otok Makogaj ni na dobrem glasu: to je otok gobavcev, ki se ga vse boji!

Angleži so spravili semkaj vse gobavce z bližnjih otokov in so postavili dve bolnišnici zanje. Na Makogaju živi 600 gobavcev, 11 francoskih redovnic in 4 zdravniki. Bolniki, ki ne potrebujejo posebne nege, živijo v 3 vaseh. Če je kdo tako bolan, da si že ne more več sam pomagati, ga spravijo v bolnišnico, da ondi umrje. Drugi bolniki delajo, da si morejo prislužiti z lahkimi opravki nekaj novčičev.

Ti gobavci so iz 14 različnih plemen. Vse skrbstvo na otoku Makogaju imajo v rokah redovnice, ki se njih prednica imenuje Marija Suzana. Zdej ima 42 let in je več ko 20 let na tem otoku. V mladosti je živela v Provenci. Lepa je bila in živahna in ni nikdar mislila, da bo redovnica. Nenadoma se je spreminila in nihče ne ve, kaj je nanjo tako vplivalo. Ker je bila Marija Suzana jaka inteligentna, je študirala in sicer malajske jezike. Ko je znala nekatere že gladko govoriti, je prošila, naj jo pošljejo na Daljni Vzhod, vendar ni hotela na noben francoski otok. Zelela si je, da bi prevzela kakšno delo, ki bi napolnilo vse njeno življenje. Zatorej so ji izročili varstvo gobavcev na otoku Makogaju, in to nalogo je takoj sprejela.

Ko je Marija Suzana prišla na otok, so bivali gobavci po jamah. Skrbeli so le toliko zanje, da jim nihče ni ušel z otoka. Bolnišnice ni bilo nobene. Sestra Marija Suzana se je takoj odločno lotila poverjene naloge. Pisarila je tako dolgo angleškim oblastem, dokler se slednjič niso vdale in so se začele brigati za bolnike. Pod vodstvom te redovnice so najprej sezidali eno, nato še drugo bolnišnico. Pod njenim vodstvom so ustanovili vse tri vasi, in slednjič je zahtevala, naj pošljejo na otok razno orodje. Toliko časa je otočanom prigovarjala, naj delajo, dokler zares niso začeli delati.

Čez deset let po svojem prihodu je bila Marija Suzana prava voditeljica vsega otoka živih mrtvecev. Ščasoma je poklicala še druge sestre, ki jih je vzgojila primerno ondornim razmeram. Vsaka je dobila konja. Ko so se naučile dobro jahati, se je začela redno službovanje.

Vsak dan se začne redno delo ob 4 zjutraj. Redovnice zajahajo konje in odjezdijo v precej oddaljene vasi. Vsak dan morajo obiskati vse gobavce, poslušati njih želje in pritožbe, odvesti težko bolne v bolnišnico in pobrati izdelke drugih, da jih oddajo v centrali. Vsak dan pregleda sestra Marija Suzana, jezdeč na konju, vse naprave in poskrbi, da je vse v redu. Zvečer pride domov in prevzame v bolnišnici svoj del službe. Neki angleški kolonijalski uradnik, ki je pred nekaj leti obiskal otok, je nalezl na dve redovnici, ki sta v galopu drvili skozi divjino k svojim varovancem. Dejal jim je »sestre Amazonke«, — in to ime se jih je prijela.

Ta služba Amazonk se je na tem otoku, kjer ni nobenih prometnih sredstev, jako dobro obnesla. Seveda je trajal precej časa, preden so se otočani privadili konjem, ki jih dotlej še niso bili nikdar videli.

Ker je z gobavci jako težko ravnati, saj živijo povsem samotarsko življenje, postanejo večkrat nezadovoljni in uporni. Pred nekaj meseci je skušalo nekaj ljudi priti na otok do oblasti in zahtevali so, naj gobavce zapro v eno samo taborišče. Ko so

bolniki zvedeli za to, so se zbrali in sklenili, da odidejo na obalo in protestirajo zoper to nasilje.

Vlada je takoj poslala deset avstralskih policistov na otok, da naj vzpostavijo mir in red. Seveda deset mož ni veliko, v pragozdni gošči sploh ne, in skoraj bi bilo vseh deset ubitih. K sreči pa je bil načelnik te čete toliko priseben, da je sprejel odposlanstvo razburjenih bolnikov in jim dejal, naj izreče svoje zahteve.

»Ne maramo se pogajati z Angleži,« so rekli otočani. »Če nam naša kraljica poreče, da naj gremo v taborišče, bomo že šli. Brez kraljice pa se ne sme ničesar zgoditi.« Policisti so se začudili, saj doslej niso nič slišali o kaki kraljici. Na nova vprašanja pa se je izkazalo, da kraljica ni bila nobena druga, kot... sestra Marija Suzana!

Pred letom si je ta junaska redovnica vzela prvokrat dopust in se je po dvajsetih letih prvokrat odpeljala v domovino. Casnikarjem, ki so sili vanjo z vprašanji, je smeječ se dejala: »Jaz vendar nisem nobena kraljica. Jaz sem sploh vse, Sem guverner in bankir, ker mi bolniki izročajo vse male zaelužke. Sem trgoveška zastopnica bolnikov

Emir iz Severne Nigerije je s hidroplanom »Cvo-langattac« priletel v Anglijo, v Southampton

in njihov varuh. Gradim ceste in učim domačine obdelovati njive, in če bo slo še nekaj let tako dalje, bo Makogaj paradiz, seveda tak paradiz, ki v njem prebivajo sami nesrečni ljudje.

»Ali si ne želite, da bi ostali v domovini?« jo je vprašal časnikar.

»Prav nič ne,« je sestra Marija Suzana začudeno odvrnila. »Zadnjikrat v svojem življenju sem prišla domov. To je bilo tako rekoč slovo. Saj moram itak nazaj na Makogaj. Pričakujejo me. Bolniki bi bili jako nesrečni, če bi ne prišla, in tega jim vendar ne smem prizadejati!«

Japonska blokada v Tiencinu. Nesčetno beguncev gre čez most, ki drži iz angleške in francoske koncesije v Tiencinu, da bi ušli nemiru

Smrt v vodi po najnovejših raziskavah

Notranja izkrvavitve povzročijo smrt

Zdravniška veda je v najnovejšem času zmeraj bolj jasno spoznala, da je smrt v vodi posledica notranje izkrvavitve, izkrvavitve, ki vpliva na možgane in srce. Zaradi mrzlotnih dražljajev se kožne celice nenadoma skrčijo in zato se izlijejo večje množine krvi v trebušno votlino.

Podcenjevati pa tudi ne smemo vzroke, ki so pri smrti v vodi duševne vrste. Moderna psihologija globin bo morala razrešiti uganko različnih zavestnih ali podzavestnih sugestivnih predstav, ki jih tudi sicer občuti človek ob raznih prilikah v življenju. Plavalci, ki so bili v zadnjem hipu rešeni smrti, vsi soglasno izjavljajo, da so nenadoma občutili, kako niso imeli nobene telesne moči več. Po zdravniških preiskavah pa ni bilo pri teh nobene telesne hibe. Torej je bil vzrok nenadne ohromitve telesa duševne vrste. Brez dvoma so delovale podzavestno ali zavestno sugestivne predstave.

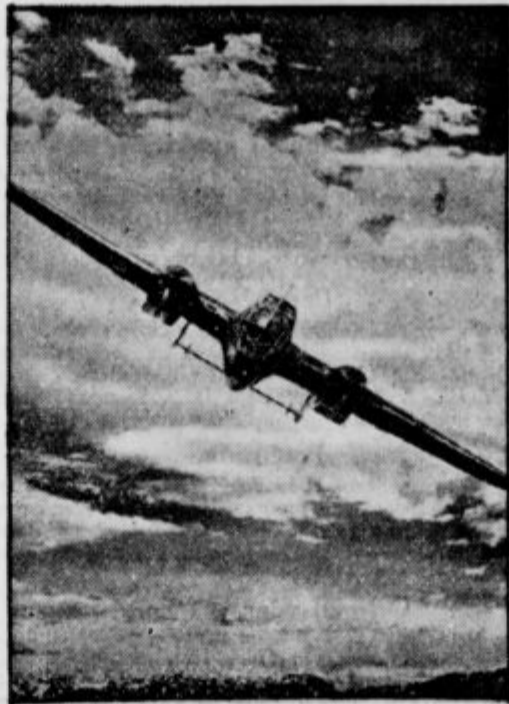
Napak bi bilo, da bi v življenju smatrali take sugestije kot smešne. V trenutku, ko je človek v največji življenjski nevarnosti, v hipu, ko so mu vse moči najbolj napete, more človeka prevzeti taka sugestija, ki dobi v oblast vso voljo in vso miselnost. V tistih nekaj sekundah, ko je življenje v največji nevarnosti, se pač razvije borba med pametjo in zlo sugestijo, ki razjeda živce in oolj hitro deluje, kakor pa bi mogla vplivati mirna presoja pameti. Usodi plavalca je praznovrje pripisalo marsikako usodno prerokbo. Kdo bi imel sam sebe tako v oblasti, da bi mogel v trenutku največje nevarnosti mirno presoditi svoj položaj. Psihološki vedi je znano preveč takih pri-

merov, kakor pa da bi mogla zanikati nevarni vpliv samosugestij.

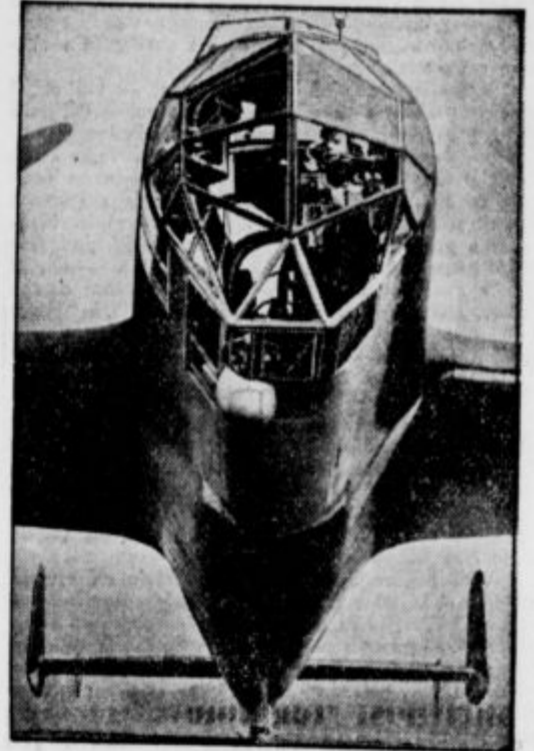
Mimo tega dokazujejo izkušnje na področju plavalne umetnosti dovolj jasno, da pride kritični položaj opasne vrste kar nenadoma, tudi po telesnih organskih motnjah, ki nimajo s tehniko plavanja prav nobene zveze in ki napadejo plavalca nenadoma, čeprav je še tako izurjen plavec. Čim se pa dvom le za milimeter usidra v občutenje plavalca, se ta dvom od sekunde do sekunde veča, vse zaupanje vase je spodjedeno in nesreča se zgodi.

V vseh teh primerih torej ne zavisi vse od tega, ali so telesne motnje velike ali majhne, marveč mnogo bolj od tega, ali je plavec samoga sebe svest in ali ima brezpogojno neomajno vero v svojo zmožnost in v svoje znanje. Zgodovina pozna primere, da so celo otjaki močnega osebnega hobotnja, ki jih je za milimeter težko oslabila, izgubili vero v svoj končni uspeh, tako da so iz najvišje samozavesti strmoglavili v globine zdvajanja. Prvi napad takšnega zdvajanja je zmeraj najbolj nevaren. Čim človek premaga prvi nastop takih trenutkov, potem bo tudi pozneje obvladal samega sebe.

Za reševanje iz vode so najnovejše preiskave dognale dve posebno važni točki: še doh 15. minute more podaljšani mozeg kljubovati pomanjkanju kisika in zastrupljenju ogljikovega oksida, dognale dve posebno važni točki: še do 15. minute, od kar je v nevarnosti, da bo utonil.

Novo nemško letalo z razglednim stolpom

Razgledni stolp novega nemškega letala

Leto 1939 - „potresno leto“

Moderna razpredelnica potresov

Za poznavanje sile kakega potresa so uvedli posebno razpredelnico ali skalo, podobno kot za moč vetra, in so po njej razdelili potrese na različne stopinje. Skala obsega 1—12 stopinj. Potres 1 je neznatno drhtenje, ki ga zaznamuje samo potresomer; 2 je jako lahke potres, ki ga le malo kdo občuti; 3 je nalahno tresenje, ki ga občuti majhen del prebivalstva; 4 je zmerno potres, ki ga tudi ne zapazi vsakdo, a ki se od njega zazibljejo predmeti v hiši in začno kozarci zvenketati in se ljudje tudi zbudijo iz spanja. Potres 5 je že precej hud in ga v stanovanjih splošno vsi začutijo. Višje predmeti se zagugajo, postelje se zazibljejo, drevesa se pregibajo. Potres 6 je že tako močan, da se ga vsak ustraši. Slike padajo s stene, ure v stolpih začno biti, omet se odkruši. S 7 je označen potres, ki povzroči precejšnjo

škodo. Zidovi razpokajo, omet odpada, dimniki se zrušijo. Potres 8 je že »nevaren«, kar se pravi, da se drevesa prelomijo, težko pohištvo se prevrne, zidovi se porušijo in pokažejo se majhne razpoke tal. Potres 9 je »hude«, to se pravi, posamezna poslopja se poderejo; 10 ima prilastek »uničujoče«, poslopja se pogrezajo, skale razpokajo in zemlja se odpira. Potres 11 pomeni katastrofo, pri čemer ostane le še nekaj dreves pokonci, nasipi in jezovi se podirajo in plazovi skal in kamenja predružačijo pokrajine. Potres 12 je velika katastrofa, ki ji ne more kljubovati nobeno delo človeških rok in ki opustoši pokrajine na daleč in uniči vse. — Dognano je, da je na vsem svetu vsako uro po en potres in da so samo na Japonskem vsak dan 3 potresi. Letošnje leto — 1939 — ima nevarno ime, da je potresno leto.

Ljudje na dnu morja

»Potapljaški stan je najtežji poklic na svetu, pravi francoski potapljač Charles Courouble, ki se je, kot sam pravi, potopil že petnajstičkrat. »Noben poklic ni bolj nevaren za življenje, nabešen ni tako ogrožen z nenavadnimi prilikami. Ni samo to, da mora biti potapljač priseben in odločen, ampak mora biti tudi zdrav, da mu nobena reč ne škoduje.« Leta 1912. se je Courouble potopil do pogrezne ladje »Elisabethville« na zahodni afriški obali. Ko je bil ondi v kapitanovi kajuti, se je hipoma vzburkalo morje in razbitina se je zibala sem in tja. Courouble je bil sicer skrbno zaprt z železom obita vrata, vendar so se pri hudem sunku tako močno zaprla, da so mu presekal cevi za zrak. Courouble se sicer rešil, vendar ni mogel nikoli določno povedati, kakšne misli so ga obhajale ob tisti priliki. A ko so mu na ladji eneli čelado, so bili njegovi lasje popolnoma sivi.

Peklenški telefon

Na policijski komisariat v Genovi je priteknel neki gospod ves prestrašen. Da je po telefonu večkrat poklical elektrotehnik, ki naj bi mu izvršil majhno popravilo. Vselej pa se je iz telefona oglasilo: »Pustite me v miru in vrag naj vas vzame — jaz sem mrtev!« — Policija je zadevo preiskala in dognala, da je elektrotehnik odpotoval. S pomočjo neke globokoumne vdela v telefon je vselej, kadar ga je kdo poklical, zadonel z gramofonske plošče tisti prijazen odgovor. Ko ga je policija zaslišala, je dejal, da mu je le to žal, da ni mogel videti obrazov tistih, ki so ga bili klicali.

Anekdota

Neke nedelje je prosil sosed Trnjevec, da bi mu posodil vola, da bo šel po apno, ker pride v ponedeljek zidar že prav zgodaj. — Trnjevec je pomežiknil in je rekel: »Jaz že dam vola, pa ne vem, če bo vol hotel iti, ker je danes nedelja.« Sosed je razumel opomin, vendar je rekel: »Saj vol ne pozna božjih zapovedi!« »No, potem sta pa oba enaka!« se je namuznil Trnjevec in mu ni dal vola.

90 let je beračil

V londonskem zavetišču za onemogle je te dni umrl 96 letni berač, ki 90 let ni poznal drugega poklica kot beračenje. Ko mu je bilo 6 let, so ga starši že navadili na beračenje, in ostal je zvest tej težavni obrti. Dozdeva se pa, da mu ni slaba predla, zakaj, trikrat se je oženil in je ustanovil dinastijo beračev, saj so tudi njegovi otroci in otrok otroci postali berači po modrih naukih in preskušnjah svojega očeta in deda.

Tele novo naočnike, ki povečajo stvari 300-krat, je kazala univerza v Kolumbiji na kongresu akademije za optiko v Los Angelesu. Z njimi bi mogli skoraj slepi ljudje videti

Posestva

Majhno posestvo
pripravno za obrtnika ali upokojenca, naprodaj. — Cena nizka. Jurkava 30, Straža. (p)

Manjše posestvo
v gostilno, 5 minut od postaja, zelo ugodno prodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10992. (p)

Enodružinsko hišo
prodaj. Vodmatska 5, poleg vojne bolnišnice. (p)

3 stavbne parcele
prodaj v Dravljah št. 62. Cena 16—19 din. (p)

Hišo
donosno do 270.000 din, kupim v Ljubljani. Posredovali izključeni. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gotovina« 10995. (p)

Manjše posestvo
zokroženo, prodaj. Dobrunje 16 p. Ljubljani. (p)

Posestvo
na lepem sončnem kraju tik pri cerkvi, četrta ure od kolodvora, blizu glavne ceste zaradi odpotovanja naprodaj. Velika hiša s sadonosnikom, velik vrt, 2 njivi. Slov. Bistrica št. 200, Sv. Jožef, Gašparič. (p)

Hišo s pekarno
z dobrim prometom, leptom vrtom, sobe za tuja, takoj zelo ugodno prodaj. Antonija Olet, Rimske Toplice. (p)

Novo hišo
takoj prodaj. Podutik 33. (p)

Dve enodružinski hiši
vrt, sadonosnik, pol joha njive, vse na enem prostoru, naprodaj. Tezno pri Mariboru. — Cena 120.000 din. Informacije: Janžekovič, Rožna dolina, c. II, št. 14, Ljubljana. (p)

Novo hišo
prodaj 4 minute od postaja in nove tovarne Bonač, Videm-Krško. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5908. (p)

Enonadstropno hišo
v morskem kopališču »Kraljevica« z vpelano restavracijo in kavarno, 2 trgovini, v prvem nadstropju 9 sob, veranda, najlepši razgled na morje, prodaja za 230.000 din agencija »Sreča«, Zagreb, Gunduličeva 43, telefon 51-73. (p)

Prav poceni naprodaj
enonadstropna stanovanjska hiša ob glavni cesti, z lokalom, veliko senčnato dvorišče, na dvorišču še majhna parterna hiša s hlevom, kletjo in shrambami, poleg velik vrt za zelenjavo, v Ljubljani. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 10975. (p)

»Triglava« kolesa
prvovrsten material, in druge znamke, z garancijo, prodaja najceneje: »Triglava«, Resljeva 16. (1)

Majhno hišico
novo, prodaj. — Završki, Vižmarje 142, St. Vid. (p)

Travnik
naprodaj med Rožnikom in Cesto na Brdo. Informacije: Gospodarska pisarna J. Tribuč, Tržaška cesta 42. (p)

Stavbišča
blizu kolodvora Vižmarje, prometne ceste, gramoz, vodovod, elektrika na parcelah — v poljubni izmeri ugodno naprodaj. Pojasnila Vižmarje 31. (p)

Veliko parcelo
ki je odprta jama, z dovoljenjem za kopanje peska poceni prodaj. Poizve se pri M. Kocjan, Poljanski nasip št. 34, Ljubljana. (p)

Stavbne parcele
ugodno naprodaj. Zrkovska 24, Pobrežje pri Mariboru.

V Beogradu
je naprodaj hiša z rento 67.000 din. Cena 420.000 din — dolg na hiši 80.000 din. Vprašati Komac, Primorska 10, Maribor.

Hiša naprodaj
Vprašati Pušnikova ulica 12, Studenci pri Mariboru (za Rapidovim igriščem). (p)

Nova vila
enonadstropna, v Ljubljani, naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »200.000«, št. 11088. (p)

Hišo z dvojčko
bi zidal imam lepo parcelo, Zorman, Rožna dol. c. 9/31. (p)

Na Bledu — v Zaki
se ugodno prodaj ali da v najem moderno opremljena vila. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 11117. (p)

Nova hiša
pri kolodvoru Jarše-Mengeš, naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod 11115 (p)

Hišo
novejšo, zelo donosno — prodaj v Ljubljani. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Petstanojvska« št. 11129. (p)

Kunaver Ludvik
gradbeno-strokovno nabražen posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. — Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago.

Izredna prilika
za varno naložitev denarja je, ako kupite parcelo na prometnem kraju v izmeri 2000—5000 m², ob državni cesti, z vodovodom in elektriko, po ugodni ceni in pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Vižmarje 59. (p)

Novo pritično vilo
z velikim kultiviranim vrtom in parkom, pod Smarno goro, prodaj. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Vila z vrtom« 10883. (p)

Posestvo
z gostilno in trafikom, pripravno za trgovino, naprodaj. Hiša enonadstropna, hlev, dve njivi in sadni vrt, magacini in drvarnica (pri glavni cesti v veliki fari). Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10552 (p)

Vino
rdeče in belo, dobro — nudi, dokler zaloga (tudi jaboličnik): Ivan Vehovar, Koprivnica pri Rajhenburgu.

Lepo stavbne parcele
od 540 do 926 m², ob Tržaški cesti izven mestne meje v kat. obč. Dobrova po zelo ugodnih pogojih naprodaj. Poizve se v Ljudski posojilnici v Ljubljani, Miklošičeva 6.

Posestvo
12 oravov, arondirano, vse kulture, pri Ptuj, oddam v najem. — Ponudbe na upravo »Slovenca« 11.136. (p)

Za dve stanovanjski hiši
polgotova stavba s 14 stanovanji razne velikosti, rentabilno, ker davka prosto, idealna lega, z načrti, se poceni odda v gorenjskem mestu. Vprašati Sl. Seme v Ljubljani I. poštni predal 219. p

Stanovanjsko hišo
z dobro idčo gostilno in vrtom prodaj. Poizve se Novak, Florijanska ulica 33/I. (p)

Gostilno
na deželni oddam v najem tistemu, ki odpre tudi trgovino. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gostilna« — trgovina« 11167. (u)

Hišo
v najbližji okolici Ljubljane, lično, z vrtom, elektriko in vodo zelo ugodno prodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11175. (p)

Stavbno parcelo
1000 m² v Spodnji Šiški, lepo, mirna lega, prodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11194. (p)

V Celju
prodaj enodružinsko 5-sobno vilo s pritlikinami, lepim sadnim vrtom, pet minut od kolodvora. Ponudbe na podr. »Slovenca« v Celju pod »Krasna lega«. (p)

Velika trg. hiša
dvonadstropna, v sredini Celja, s trgovskimi lokali in velikimi skladišči naprodaj. Ponudbe na podr. »Slovenca« v Celju pod »Kapitala«. (p)

Denar
Hranilne knjižice
3% obveznice
in druge vrednostne papirje kupuje in plača najbolje

BANČNO. KOM. ZAVOD
Maribor, Aleksandrova 40

Ako mi kdo posodi
25.000 din dobi brezplačno komfortno stanovanje. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Posojilo«, št. 11096.

Kompanjona
z 20—30.000 din, kateri bi bil sposoben za potnika ali pa te stroke — sprejemem v lepo urejeno strojno mizarstvo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10892. (d)

Ureditev premoženja
Poravnave, konkurzne za dve, odkup in inkaso terjatev, (tudi kmetskih!) nabavo posojil in družbenikov, dobičkanosno in varno naložitev kapitala ureditev uprave in knjigovodstva, bilance, kalkulacije, upravo nepremičnin, nadzorovanje suudeležb. — Sploh vse trgovsko-obrtniške zadeve poverite zaupno strokovni pisarni

ZAJC LOJZE
Ljubljana, Gledališka ul. 7

Posojila
daje in hranilne vloge sprejema Splošno kreditno društvo, Ljubljana — Aleksandrova 5. (d)

Posojila
raščina, preekrbim hitro in brez kakakega predplačila

Hranilne knjižice
vnovčujem proti takojšnji gotovini. Oblast. dovoljena pisarna

Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka 12
Znamka 3 dni

Hranilne vloge
Kmetijske hranilnice in Kmetijske hranilnega in posejilnega doma ter Hranilnice kmečkih občin v Ljubljani, kupim. Ponudbe z navedbo višine vloge in zahtev v upravo »Slov.« pod »Priložnost« št. 11116. (n)

Razno
Rolleiflex-avtomat
zadnji model, s priborom, zamenjam za Lejco ali Zeissovo kamero 24 x 36 mm. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Celje-Maribor« št. 11076. (r)

Šivilja
se priporoča cenj. damam za vsa dela; pride šivat tudi na dom, sprejme tudi popravila — vse po nizki ceni. Kremžar, Glince c. 9, št. 14, Vič. (r)

2 ali 3 osebe
sprejemem v vso oskrbo. Rudarski dom Knapovce, Medvode. (z)

Fantka in deklko
11 let stara, oddam pošten družini za svoja ali proti manjšemu plačilu. Cenj. ponudbe na podr. »Slovenca« v Celju pod »Zdrava« 11222. (r)

Zivali
Levski pes ptičar
je bil ujet in se dobi pri Ludv. Slana, Brezovica 24.

Sanskega kozla
in kozice, zelo lepe, spomladanske, oddam. Pot na Rožnik 2. (j)

Prodajmo
Najugodnejši nakup
moških oblačil nudi Preker, Sv. Petra a. 14, Ljubljana. (1)

Apno
prima, belo, komadno, zelo masno, s drvi žgano, prodaja stalno na vagono Apnenica Dobropolje. (1)

Razprodaja
Chevrolet Truck 3/4 tonski tovorni 14.000 din, Fiat 520 limuzina 6500 din, Fiat 509 poltovorni 3500 din, Opel 6 cilind. limuzina 7000 din. Harley Dav. 350 cm³ motorno kolo 3500 din, B.S.A. 350 cm³ motorno kolo 2000 din, nov radioaparar »Radiotone« 4 cevni, baterijski 3200 din. A. Kreutz, mehanik, Ormož. (1)

Orožje
za lov, sport in obrambo, lovsko-sportno potrebščine in razne novosti nudi Oružarna Pastuović, Zagreb, Jurističeva 1. Katalog (80 strani, 350 slik) pošlila priporočeno vsakemu, kdor pošlje 6 din. (1)

Velika množina kos
normalnih, iz prvovrstnega jekla, po 15 in 20 din prodaja trvdka Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. (1)

Priložnost nakup
36 prvovrstnih šivalnih strojev, z dvajsetletno garancijo, več novih in rabljenih koles ter razni drugi predmeti poceni naprodaj pri »Prometu«, nasproti križanske cerkve. (1)

Ia semensko ajdo (sivo)
prodaja uprava Rogoza, p. Hoče pri Mariboru. (1)

Kravo s teličkom
dobro mlekarico, prodaj. Črnivec, Dravljje 41. (j)

Najmodernejše ojačevalne naprave
za prenos govora in glabe smo si nabavili. — Oskrbujemo ž njimi prenose na javnih prireditvah tako, da more vsako število poslušalcev jasno in razložno slišati govornike, govornikom pa prihranimo naporno, glasno govorjenje. — S pomočjo električnih ojačevalnih naprav odpravljamo slabo akustiko cerkva in dvoran

Prodajamo električne zvonove
Dobavljamo in moderniziramo vse naprave za zvočni kino

Večino zvočnih kino-naprav v Sloveniji smo dobavili mi

„RADIO“
družba z omejeno zavezo
LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 7

Narodna noša
kompletna, moška, dvakrat odlikovana — takoj poceni naprodaj. — Poizve se v podružnici »Slovenca« na Jesenicah pod štev. 10930. (1)

Šivalni stroji
Rast & Gasser, pogreznjiv, tovarniško novi, radi opustitve skladišča naprodaj po 1850 din. Uszar, Maribor, Trubarjeva ul. 9.

Kavarniška oprema
kompletna, pod izredno ugodnimi pogoji naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru pod štev. 971. (1)

Reklamne cene!
zelo ugodna prilika, originalna kolesa »Wolsit« (Legnano): Viktor Bohinec, Ljubljana, Tyrševa cesta 12 (dvorišče). (1)

ČEŠKE PLOŠČICE
za oblogo štedilnikov, kopalnice, mesnice itd. najceneje pri trvdki Anton Kovačič Ljubljana, Viška ulica 3. Tel. 33-57.

Poročne prstane
ure, verižice, uhane, kakor tudi očala kupite zelo ugodno pri Josipu Janku, urarju v Kamniku, Šušna, nasproti farne cerkve. — Podružnica v Mariboru, Podružnična v Mariboru, Jurčičeva 3. (1)

Za strniščno setev
priporoča črno in sivo ajdo, koruzo za zeleno krmo, grahoro, rdečo deteljo in repo, vse najboljšee kakovosti - trvdka Fran Pogačnik d. z. o. z. v Ljubljani, Dunajska c. št. 33 (Javna skladišča)

Trgovina
trafika in krema, v Zagrebu, na zelo prometni točki, v bližini velikih tovarn, naprodaj. Stanovanje v hiši. Naprodaj je zaradi družinskih razmer. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11078. (1)

Več otroških vozilčkov
modernih, športnih in globokih, poceni prodaj pri »Prometu«, nasproti križanske cerkve. (1)

Priložnost nakup
36 prvovrstnih šivalnih strojev, z dvajsetletno garancijo, več novih in rabljenih koles ter razni drugi predmeti poceni naprodaj pri »Prometu«, nasproti križanske cerkve. (1)

Ia semensko ajdo (sivo)
prodaja uprava Rogoza, p. Hoče pri Mariboru. (1)

Kravo s teličkom
dobro mlekarico, prodaj. Črnivec, Dravljje 41. (j)

Najmodernejše ojačevalne naprave
za prenos govora in glabe smo si nabavili. — Oskrbujemo ž njimi prenose na javnih prireditvah tako, da more vsako število poslušalcev jasno in razložno slišati govornike, govornikom pa prihranimo naporno, glasno govorjenje. — S pomočjo električnih ojačevalnih naprav odpravljamo slabo akustiko cerkva in dvoran

Prodajamo električne zvonove
Dobavljamo in moderniziramo vse naprave za zvočni kino

Večino zvočnih kino-naprav v Sloveniji smo dobavili mi

„RADIO“
družba z omejeno zavezo
LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 7

Narodna noša
kompletna, moška, dvakrat odlikovana — takoj poceni naprodaj. — Poizve se v podružnici »Slovenca« na Jesenicah pod štev. 10930. (1)

Šivalni stroji
Rast & Gasser, pogreznjiv, tovarniško novi, radi opustitve skladišča naprodaj po 1850 din. Uszar, Maribor, Trubarjeva ul. 9.

Kavarniška oprema
kompletna, pod izredno ugodnimi pogoji naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru pod štev. 971. (1)

Reklamne cene!
zelo ugodna prilika, originalna kolesa »Wolsit« (Legnano): Viktor Bohinec, Ljubljana, Tyrševa cesta 12 (dvorišče). (1)

ČEŠKE PLOŠČICE
za oblogo štedilnikov, kopalnice, mesnice itd. najceneje pri trvdki Anton Kovačič Ljubljana, Viška ulica 3. Tel. 33-57.

Poročne prstane
ure, verižice, uhane, kakor tudi očala kupite zelo ugodno pri Josipu Janku, urarju v Kamniku, Šušna, nasproti farne cerkve. — Podružnica v Mariboru, Podružnična v Mariboru, Jurčičeva 3. (1)

Odpadke
volnene in bombažaste, blaga in preje, ca. 2000 kg naprodaj. - M. Ogorevc, Grosuplje. (1)

VINA
za vse prilike naročite pri Centralni vinarni v Ljubljani. TELEFON ŠTEV. 25-73

Pisalno mizo in pudelj
prodaj. Markelj, gostilna, Podlavor 21, Podbrezje. 1

Otroški vozilček
globok, prodaj. Vukovič, Postojnska 20, za tobačno tovarno. (1)

Vrtno stole
zložljive, nove — poceni prodaj Tribuč, Tržaška 42, telefon 26-05. (1)

Tehnika Berkel
In špecerijske stelaže — puliti naprodaj. — Aloma Company, d. z. o. z., Ljubljana, Aleksandrova cesta 2/I. (1)

Mizarjil
Prodaj furnir-prešo, novo, in razni les, česen, oreh. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 11158. (1)

Sportni otroški vozilček
prodaj Kobličica, Ljubljana, Dimičeva 2. (1)

Novo avbo
prodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11180. (1)

Lesene rolete
lestence, porcel. lovorje in vrče prodaj hotel Strukel. (1)

Nudim
stare železniske šine po 2 din, stare traverze, prof. 24, 4.40 m, prof. 26, 8 m — po 2.75 din. — A. Sušnik, železnica, Ljubljana. (1)

MALINOVEC
pristen, naraven, s čistem sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI - Ljubljana, nasproti »Nebošičnik«. (1)

Kolesa
vseh vrst, najugodnejše kupite vendar le pri »Tehniku« Banjai, Ljubljana, Miklošičeva 20. (1)

Prodaj
konja, zapravilivček in modern 6 sedežni voz. — Zapravilivček je pripraven za mlekarja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11032. (1)

Stavbni les
večja množina suhih tramov naprodaj po nizki ceni, dokler traja zaloga. Rudolf Velepčič, Ljubljana VII., Sv. Jerneja c. št. 25, telefon 27-08. (1)

ŽAGE
original Domicus Remscheid
izberete najceneje pri »Jeklo« - Stari trg

Za strniščno setev
priporoča črno in sivo ajdo, koruzo za zeleno krmo, grahoro, rdečo deteljo in repo, vse najboljšee kakovosti, trvdka Fran Pogačnik, d. z. o. z. v Ljubljana št. 33 (Javna skladišča).

Stare slike
prodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10869. (1)

Prodajmo
vsled preureditve: 1 drobilec za čreslo, železen; 1 drobilec za čreslo, lesen; 1 mlin za čreslo in ječme, velik fabrikat Luzatt; 1 kombinirana blanšir in fale mašina, fabrikat Moenus; 1 falcmašino fabrikat Badische 60 cm rez; 1 falcmašino Turner, 30 cm rez; 2 zračna kompresorja, 1 valcmašino Moenus, lažji model. — Vsi stroji so v brezhibnem stanju, deloma še v pogonu ter se morejo videti pri Josipu Lavriču, unjarsna, Šent Vid pri Stični. (b)

Lep športni vozilček
prodaj. Strgulc, Mariborska 67 (za »Produkta«). (1)

Prodaj
pult in pisalni stroj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10866. (1)

Kupimo
Lipovo cvetje
kupujemo po najvišjih cenah. Ponudbe z vzorci na Salus d. d., Ljubljana. (k)

Kupim
rabljeno ključavnicearsko in kovaško orodje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11122. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, Juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Cunje
krojaške odrezke, star papir, tekstilne odpadke ter ovčje volno, govejo dlako (aroveco) — kupi vsako množino Arbeiter, Maribor, Dravska 15. (k)

Transmisijo
za žago, rabljeno, v dobrem stanju, do 500 kg, kupim. — Zagožen Jožef, Ljubno ob Savinji. (k)

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne kronc
kupujem po najvišjih cenah A. KAJFEZ
trgovina s urami in slatino preelina delavnica za popravila vsakovrstnih ur (Ljubljana, Miklošičeva 14

Aube
(tudi samo čelo), skianpance, rute in drugo za narodno nošo kupuje in prodaja Fr. Malgaj, Kolodvorska ulica. (k)

Filatelisti pozor!
Kupujem zbirke znamik in posamezne serije po najvišjih dnevnih cenah. Knjižarna Janex Dolžan, Ljubljana — Stritarjeva ulica 4. (k)

Pohištvo!
Pred nakupom pohištva si oglejte tudi veliko zalogo vsakovrstnega pohištva pri Egidiju in Karolu Erjavcu, Brod, poleg tatarskega mostu, št. Vid n. Ljubljano. Cene nizke, izdelki zajamčeni. (6)

MODROCE
otomane, kauče itd. dobite poceni in solidno pri Ivan Habič-u tapetnik Kopitarjeva ulica 1 nasproti »Ničman«

Modroce
posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje Rudolf Radovan tapetnik - Mestni trg 12 Ugoden nakup morske trave, žime in evilha za modroce ter blaga za prevleke pohištva.

Modroce
vrhnje in spodnje, mreže, posteljne odede in perje puh - najceneje v veliki izbiri prodaja SEVER, Marijin trg 2 nasproti frančiškove cerkve.

Mreže za postelje
izdeluje in sprejema rabljene v popravilo najceneje Alojz Andlovic, Gregoričeva ulica št. 5 (pri Gradšču). (1)

Moderno spalnico
javorjevo prodaj. Jakob Kajzer, mizar, Vižmarje pri St. Vidu. (6)

Čitajte in širite »Slovenca«

Auto-motor
Bencinski motor 5 HP
prevozen s hladilcem, zelo dobro ohranjen, prodaj zaradi nabave elektromotorja. Cena eno četrtino nabavne vrednosti. Anton Kušljan, posestnik in gostilničar, Novo mesto. (f)

BMW
R 2, 200 ccm, prost voznega dopustila, ter BMW R 35, 350 ccm, v zelo dobrem stanju, ugodno naprodaj. — Vprašati pri trvdki inž. G. Tönnies, Ljubljana, Tyrševa št. 23. Telefon 27-62. (f)

Elektromotor
s šalterjem (1600 din), bencin-motor (2500 din) in preša (2200 din), naprodaj pri Cranju, Strazisce pri Kranju 269. — Ogljed in odvezem zaradi preselitve do 13. julija. (1)

Štirisedežen avto
novejšega tipa, kupim. — Ponudbe s ceno v upravo »Slov.« pod »Dobro ohranjena« 11146. (f)

Motorno kolo »Atlas«
novo, 200 ccm, s Ardies motorjem jako poceni naprodaj pri tovarniškem zastopstvu Gudvik Heršič, Ljubljana, Rimska 13. (f)

Vodne turbine
za padec 3—5 m in 600 do 800 l/sek. vode, ena nova, ena v brezhibnem stanju, ugodno naprodaj: Bracar & Co., Ljubljana, Kolodvorska 35.

Transportno dvokolo
in več moških in ženskih dvokoles - prima znamke »Allright« (barva slonova kost) poceni naprodaj: Ludvik Heršič, Ljubljana, Rimska 13. (f)

Nali tovarni avtomobil TEMPO nosilnost 750 do 1000 kg, tri in štirikolesni, skromni v uporabi goriva in irpežni so idealno prevozno sredstvo za vsako podjetje. Informacije pri zastopstvu TEMPO-avtomobilov »LUSTRA«

V. LAZNIK
LJUBLJANA, Gosposvetsku 9

Motorno kolo
100 ccm, v brezhibnem stanju, novejši model, boljše znamke - kupim za gotovino. - Naslov v upravi »Slov.« pod 11090. (f)

Tovarni avto
tipa Austro Fiat APN, nosilnost 1750 kg, vožen 45.000 km, v zelo dobrem stanju, prodaj ali zamenjam za luksuzni avto: Al. Kresse, Kočevje. (f)

Specijalna delavnica
za previjanje, popravljanje elektromotorjev in dinam. Izvršujem instalacije na pogon in luč, na skladišču ves elektromaterijal ter motorji za pogon in dir name za luč.

Fr. Perčinič
elektrodelska, Ljubljana, Gosposvetska c. 18, telefon 23-77

Oblastv. koncesionarna šoferjska šola
za poklicne šoferje in amaterje
I. GABERŠEK
bivši komisar za šoferjske izpite
Kolodvorska ulica št. 48
Telefon 28-28

Motorno trikolico
za nosilnost 200 kg poceni prodaj tovarniško za zastopstvu Ludvik Heršič, Ljubljana, Rimska 13. (f)

Auto Peugeot
limuzina, v dobrem stanju, in skoraj nov motor Horex 350 ccm, 4 takten, zelo ugodno naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11176. (f)

Važno za gospodnje in dekleta!

Med počitnicami boste imele več časa! Tu in tam si lahko utrgate urico za ročno delo! Pri tvrdki F. I. GORICAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta, si lahko kupite že predtiskana razna dela, tako n. pr.: namizne garniture, blazine, kapne, razne miljeje in male stvari, kuhinjske garniture in prte, kakor tudi vse material za barvačo in belo vezenje. Tvrdba je vpeljala, ker ima že izdelovanje perila do sedaj, tudi moderno predtiskarijo in posebno vezenje na stroj, tako da si zdaj lahko izberete vsakovrstno blago za perilo in tudi izdelavo do vključno monograma gotovo! Cene konkurenčne!

Vzajemna posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7
poleg hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

Razglas o licitaciji

Krajevni šolski odbor v Šmarju pri Ljubljani razpisuje za oddajo del pri gradnji nove ljudske šole v Šmarju

I. javno pismono ponudbeno licitacijo

na dan 17. julija 1939 ob 14 v prostorih ljudske šole v Šmarju.

Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobe proti plačilu napravni stroškov pri šolskem upravitelju ravno tam.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih na sledeče proračunane vsote:

1. zidarska in težajska dela . . . . . din 566.645.—

2. železobetonska dela . . . . . din 156.391.—

3. tesarska dela . . . . . din 68.606.—

4. krovska dela . . . . . din 42.885.—

5. kleparska dela . . . . . din 16.565.—

Podjetnik mora prevzeti od Kraj. šol. odbora gradbeni material in sicer apno, pesek, gramoz, zidno opeko, stropnike in les za ostrešje.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razgleda o licitaciji na razglasnih deskah tehničnega oddelka banske uprave, okrajnega načelstva v Ljubljani, Kamniku, Kranju, Litiji in Novem mestu.

Krajevni šolski odbor v Šmarju pri Ljubljani, 6. julija 1939.

JADRANSKA PLOVIDBA D.D.

SUŠAR

Hitri parobrodski prevoz iz Benetk in Sušaka v Dalmacijo. Odmor iz Sušaka vsak dan razen srede in petka ob 16 uri. Turistične proge iz Sušaka in Benetk v Dalmacijo ter iz Sušaka in Trsta v Grižo za male pavšalne cene. Dnevna večkratna zveza z vsemi kopališči in letovišči jugoslovenske obale. Prospekte in navodila daje Direkcija na Sušaku ter vel uradi »Putnika« in društva »Wagons-Lits Cooks«.

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

staro — renomirane, dobro vpeljane, velike trgovske hiše na najprometnejši točki industrije kraja, s sedežem sreskega poglavarstva sodnije, davkarije **se odda v najem** samo strokovno sposobnemu gmohtno krepkemu, solidnemu trgovcu, ki bi imel prevzeti večjo zalogo blaga. — Samo resni interesi naj pošljejo svojo ponudbo z navedbo premeženjskih razmer, dosedanjega udeleževanja, starosti in ako je poročen, na upravo »Slovenec« pod »Trgovina z mešanim blagom«

V naši podružnici na Miklošičevi cesti

lahko plačate naročilno za »Slovenec«, »Domoljub« in »Bogoljub«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 pop. in od 2 do 6 pop. Telefonska številka 30-30

+

Mirno je v Gospodu zaspala po dolgem trpljenju in previdena s sv. zakramenti za umirajoče naša blaga mati, stara mati, tašča, sestra in teta, gospa

Marija Čepičeva
vdova po poštnem uradniku

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, 9. julija ob pol 15 iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju. Sv. maša zadušnica bo v ponedeljek, 10. julija ob 6 zj. y magdalenski cerkvi.

Maribor, dne 8. julija 1939.

Zalujoče rodbine: Čepič, Gorinšek, Sink, Kompara.

Stanovanja

ISCEJO:
Trisobno stanovanje iščem za 1. avgust ali kasneje v novejši hiši (ne v središču mesta). Ponudbe na upravo »Slovenec« pod »Urednik Slovenec« 11.137. (c)

ODDAJO:
Stanovanje obtoječe iz dveh sob in kuhinje oddam takoj. Polizve se Florijanska 14. (n)

Dvosobno stanovanje s kabinetom oddam Meningerjeva ulica 45. (c)

Stanovanje sobe in sobice, lepo, sončno, novo, oddam mirni, stalni stranki (ob tramvajski progi, nasproti Rakovnika). Dolenjska cesta št. 48 g. (c)

Enosobno stanovanje za 2-3 oseba, oddam za 215 dtn. Ribniška ul. 27. Moste. (c)

Enosobno stanovanje oddam s 1. avgustom. Ob Zeleni jami 17. Moste. (c)

Dvosobno stanovanje lepo, oddam poštenu, čisti in mirni stranki dveh oseb (najraje upokojenecem). Ob Zeleni jami 11. Ogljed od 10-1. (c)

Dvosobno stanovanje dvoriščno, se odda za avgust. Polizve se pri AL Vodnik, kamnosek, Ljubljana, od 10. do 12. ure. (c)

Komfortno stanovanje 4 sob, vrt, garaža se odda s 1. oktobrom. Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 11138. (c)

Dvosobno stanovanje sončno, z vrtno, poceni oddam na Viču Vasčeh 165. Ogljed dnevno od 16. ure dalje. (c)

Dvosobno stanovanje prednoba, kabinet, balkon, vse pritikline, sončno, oddam s 1. oktobrom mirni stranki. Kodeljevo, Povšetova 80. (c)

Enosobno stanovanje takoj oddam. — Jurčkova pot 101. (c)

LETUVISCA

Poceni preživiti počitnice ob izviru Krke. Pojasnila daje industrija-lec Zajc Jože, Stična, pri kolodvoru. (L)

Letovišče Luče v Gornji Savinjski dolini, oddaljeno 15 km od Logarske doline, iglasti gozdovi, prijetne kopeli — dvakrat dnevno avtobusna zveza s postajo in Celjem. Penzija od 35 do 45 dtn. Dobra kuhinja. — Naslov: Gostilna Raduha, Luča. (L)

Počitnice v Krašnji si lahko privoščite za malo denarja. Pojasnila daje Vdovič Marija, Krašnja.

Dve sobi s kuhinjo opremljeno, za letovišče, v okolici Skofje Loke - oddam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11039. (c)

Letoviščarjem ki hočejo prebiti odmor v Zireh, se najlepše priporoča Alojz Gostilna, gostilničar, Ziri.

SOBE

ODDAJO:
Za 100 din krasno prazno sobo in veliko kuhinjo v Kranju nudim starejši poštenu gospod-vdovi, katera bi zato popravljala ostali dve sobi. Dopise pod »2 uradnic« št. 10961. (s)

Soba s kuhinjo oddam. Ljubljana 7, Sarmova 1. (c)

Prazno sobo oddam gospodični. Stiška št. 1-1. levo. (s)

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom oddam - Česla v Rožno dolino 36.

Sostanovalko sprejem. Lepa soba. — Prilika za tuje jezike. — Pojasnila v mlekarini na Starem trgu 17.

Opremljeno sobo s vso opremo, v villi za Bežigradom, oddam s 1. avgustom ali pozneje. — Souporaba kopališča in vrta. — Oddam tudi dve prazni kletni sobi. Vprašati: Gosposvetska c. 19, III. nadst. (s)

Soba lepo, novo opremljeno, za dve osebi, takoj oddam. Friškovec 6. (s)

Opremljeno sobo oddam takoj. Sv. Petra cesta 46. (s)

ISCEJO:
Dve prazni sobi preprosti, hiše v najem za 15. Julij Comberg, Stari trg 21. pri g. Zeleznik, Ljubljana. (c)

Naročajte in šlite »SLOVENCA«

Vnajem

ISCEJO:
Pekarno ali branjaritjo dobro ideo, vzamem takoj v najem. M. Hojnik, Loče 17. (n)

ODDAJO:
Skladišče v št. Vidu 28 (Cirman), oddam. (n)

Novo hišo z dvema stanovanjima po tri sobe in kuhinje ter dve sobi in kuhinja, oddam v najem na Črnučah (tik postaje). Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Ugodno« št. 11112. (n)

Konjski hlev s skladiščem, oddam. — Krakovska ulica 21. (n)

Pozor mesarji In gostilničarji! — Odda se v najem mesarja in gostilna v prometnem dolenskem mestu. Hladilnica v hiši. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Dolenjsko« št. 10836. (n)

Darujte za kongres Kristusa Kralja

ZAHVALA

Povodom težke izgube, ki me je zadel s smrtjo moje ljubljene sestre

MICI

izrekam tem potom zahvalo preč. duhovščini za spremstvo, vsem darovateljem vencev in šopkov in vsem onim, ki so jo v tako obilnem številu spremili na njeni zadnji poti. Bog plačaj!

Ljubljana, dne 9. julija 1939.

JOSIPINA CERNE

Obrt

Mreže
za postelje nacenene pri Andlovic, zaloga pohištva, Komenskega ulica 34. (l)

Za potovanje

Ivan Kravos
arib or, Aleksandrova c. 13
Telefon 22-07.

Gumbnice, gume, entel, ažur, monogramne izvrši ekspres

Matek & Mikeš
LJUBLJANA
Frančiškanska ulica

Franc Jager tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra c. 17
telefon 20-42

Velika zaloga vseh vrst zimnic, otoman, najmodernejših couch-zof. - V zalogi vedno vseh vrst zima, gradl za modroca, blago za prevleko pohištva itd. - Solidno delo! Točna postrežba! Konkurenčne cene!

Objave

Izletniki pozor!
Pojdite skozi Laze-Janče na Pregranje, kjer vas bodo postregli z najboljšo jedajo in pijačo v gostilni Z. de Cecco. - Od tam nadaljujete izlet skozi slikovite razgledne točke do postaje ali pa do avtobusa.

Izginit je neznan kam dne 4. t. m. 5 letni pos. sin Ivan Zajc iz Apač, Sv. Lovrene na Dravskem polju. - Kdor mogoče o njem kaj ve, se naproša, da takoj javi na prejšnji naslov. (c)

Izjava
Podpisani Kozjak Ivan, veleposesnik v Jančevskem vrtu, obžalujem in prekličem klevete, katere sem neopravičeno in nepremišljeno izrekel na škodo g. Grubelnik Olge, posestnice v Jančevskem vrtu. Kozjak Ivan.

Kolesarji!
Vljudno vas obveščam, da sem prenesel svojo specialno trgovino koles iz dosedanjih prostorov na Glavnem trgu 17 v Kneza Kocelja ulico 4 (prej Tattenbachova ul.) in jo priključil svoji trgovini otroških vozicov in športnih potrebščin. - Za vašo nadaljnjo naklonenost se priporočam Bogomir Divjak, Maribor.

Zasluzek
Vsaki osebi, družini nudimo stalni zaslužek doma. Pišite: Anos, Maribor. (r)

Najfinejše salame domače in ogrske, polomastne polemendolski sir - dobite pri I. Buzzolint, Lingarjeva ulica, delikatesa. Telefon št. 26-28. r

Nekaj važnih resnic o Kočevski

Ker gotovo vsem Slovincem ne bo mogla priti v roke tako važna knjiga »Kočevski zbornik«, naj v nekaj besedah povem važne resnice za vse Slovence.

Nemci ob svojem prihodu v te kraje niso posedli še nenaseljelega ozemlja. Dasi so se gotovo zaradi velike gozdnosti in višine Slovinci naseljevali pozno in redkeje, nam je vendar po urbarjih znano, da so bili Slovinci tu naseljeni pred prihodom Nemcev, za 16. stoletje je znano, da je bilo Slovencev ena četrtina. Ker se je pa Ortenburžanom zdelo naseljevanje prepočasno, so prvič 1339 naselili Korošce in Tirolece in drugič v letih 1350-1363 francoske in turinške kmete, ki bi jih bil moral Karel IV. zaradi upora kaznovati. Naselili pa niso nikdar Nemci Kočevske in Poljanske doline, ker sta bili ti že poprej popolnoma poseljeni zaradi nižinske lege in rodovitnosti. Za to, da so bili Slovinci naseljeni tukaj pred Nemci, nam ni treba brskati po starih listinah in urbarjih, je preveč jasno in živih dokazov imamo za to. Izposojenke, ki jih imajo v obilnem številu Kočevci iz slovenščine, in to za vsakdanje stvari, imena krajev, narodne pesmi, navade, šege in verovanja, noša, upravna razdelitev, tipi naselij, ledinska ter rodbinska imena nam to jasno dokazujejo. Kočevci govorijo v glavnem bajarano narečje, v katero pa so si vzeli, kot rečeno, celo vrsto besed iz slovenščine; le nekaj takih izposojenk: distlain - detelja, kúkails - kokalj, tšuk - čuk, gautselain - žganci, bsrtsli - breniti itd. V krajevnih imenih imajo Slovinci večino. Blazno bi bilo misliti, da bi ponosni in zavedni Nemci imenovali kraje s slovenskimi imeni; nikakor ne, ampak to dokazuje, da so Slovinci tem krajem že prej dali ime in seveda potemtakem tudi prebivalci tam.

Kočevski zgodovinar Obergföll je prvič našel je 55 slovenskih priimkov, leta 1920 pa že kar 144. Da je pa tudi ta številka premajhna nam dokazuje to, da je primek Sedlar, Kocč, Ničemer itd. imel za doljenemška.

France Marolt je v »Kočevskem zborniku« na 9 primerih jasno pokazal, da niso Nemci slovenskih in hrvaških pesmi le po svoje prekrojili, ampak so jih včasih naravnost prestavili. Kočevci tudi v šegah kažejo zelo malo starega germanškega elementa. Božičnega drevesca preprosti sploh ne poznajo, ampak jaslice, ki so mnogo bližje topli slovenski duši. Od Slovencev so prevzeli skoraj vse šege in verovanja. Da so pa ohranili še svoj jezik, se imajo zahvaliti nepredhodnim in puslim krajem.

Zadružno gospodarstvo, ki je izrazito slovenska oblika, je bilo v 16. stoletju tako razvito, da je pet sedmin nreselj imelo primer, da sta bila dva ali trije gospodarji na enem posestvu. Poleg te slovenske značilnosti srečamo še drugo, županstvo; 77 naselij je imelo župana.

Oblike hiš, naselij in gospodarskih poslopj se čisto nič ne razlikujejo od sosednjih slovenskih krajev, ali hrvaških in Gorskem Kotaru.

Da ni nič razlike med Nemci in Slovinci na Kočevskem, je spoznal že Poljak Korytko, ki je pisal: »To ljudstvo je v nemščini prevedena slovenska knjiga. Samo gotsko-nemški jezik jim je ostal, običaje, mnenja in celo način mišljenja pa so sprejeli od Slovencev, Kranjcev in Istranov in skrubneje jih čuvajo kakor Slovinci štami. Kdor hoče Slovence in Hrvate etnografsko študirati, ne sme prezreti Kočevcev.«

Kočevci so že zgodaj začeli krošnjariiti. To pa jih je močno odtujilo kmetkemu delu. Tako so se Kočevci strašno izseljevali in še sedaj vedno zapuščajo zemljo.

Tako je na Kočevskem opuščena vsaka četrtina hiša in je že 999 hiš praznih, ki sedaj razpadajo. Njive opuščajo in jih spreminjajo v travnike. Travniki pa se polagoma spreminjajo v puste in brezkoristne pašnike. Obenem pa v Kočevju ubogi slovenski brezposelni delavci in rudarji lačni prebivajo po barakah, brez zemlje in vsakega služka. Pričakovali bi, da bodo Nemci zapuščena posestva prepustili Slovincem. Toda ne; oni jih ne dajo iz rok. Zato moramo izvesti natančen narodni kataster Nemcev in izvršiti radikalno agrarno reformo. Ne maramo Kočevcev slovenizirati, saj imamo dovolj svoje krvi, ne bomo pa več pustili, da bi kak tuji človek po svoje izvajal ljudska štetja. Posebno zato ne, ker se zavedamo, da imamo Slovinci tukaj že večino; kajti od 17.527 prebivalcev je Nemcev in odločno pomenljivi Slovencev 8428; zavедnih Slovencev in onih, ki jim je mogoče dokazati, da so se pomenčili v zadnjem kolenu pa 9.103. S tem pa je dokazano, da kočevski Nemci nikdar niso tvorili in sedaj še celo ne tvorijo, ne čistega jezikovnega, ne čistega narodnega otoka. —km—

Stalni gostje »tete«

»Teta« pomeni Bruseljčan nekaj, kar ni prav nič v sorodu, pač je slično marsikaki teti. S tem imenom imenujejo Bruseljčani svojo državno zastavljalnico, ki te dni obhaja 50 letnico svojega obstoja. Ob priliki tega jubileja poročajo belgijski listi razne zanimive zgodbe o znani tjeti, ki je že toliko ljudem pomagala iz zagate. Najbolj vnet stalni gost zastavljalnice je brez dvoma človek, ki je v treh letih zastavil že 900 predmetov. Vsak dan ga lahko viditi, kako gre k tjeti in vsak dan prinese kak predmet in z denarjem, ki ga dobi zanj, se tisti dan preživljuje. Najstarejši stalni gost je pač tisti, ki je pred 45 leti takoj po poroki zastavil svojo poročno obleko za 30 mark. Od takrat do danes redno plačuje obresti za to obleko, a rešil je še ni. Rad bi jo namreč oblekel na dan svoje zlate poroke. Seveda bi si bil za obresti, ki jih je že plačal, lahko kupil 20 novih oblek.

50 letnica Eiffelovega stolpa

Po 50 letih je postal Eiffelov stolp prav tako znak Pariza, kakor Notre Dame, Napoleonov grob ali slavolok. Parižani si danes pač ne morejo misliti, da ne bi vsak dan videli vitko lepoto Eiffelovega stolpa. Pa vendar, ko je Gustave Eiffel leta 1887 predložil svoj načrt, so se mu vsi smejali. Gustave Eiffel je zgradnjo stolpa plačal iz lastnega žepa. Stal je stolp 7.799.401 zlatih frankov in 31 stotink. Toda že med svetovno razstavo leta 1889 ga je prišlo gledat dva milijona ljudi, ki so plačali 5.919.884 zlatih frankov. Eiffelova zmaga je bila popolna. Dne 10. avgusta 1887 so začeli stolp postavljati in 31. marca 1889 je že sfrtolata trobojnica z njega. Dne 23. junija 1889 pa je bil dan otvoritve. Torej so stolp postavljali 30 mesecev. Delalo ga je 250 delavcev. Porabili so 8 in pol milijona kilogramov železa. Sestavljen je iz 15.000 kosov. Ima dva milijona 500.000 zakovic in vendar je iz daljave videti ta 300 m visoki stolp, kakor da iz nič kopral v ozračje

ZAHVALA

Povodom težke izgube, ki me je zadel s smrtjo moje ljubljene sestre

MICI

izrekam tem potom zahvalo preč. duhovščini za spremstvo, vsem darovateljem vencev in šopkov in vsem onim, ki so jo v tako obilnem številu spremili na njeni zadnji poti. Bog plačaj!

Ljubljana, dne 9. julija 1939.

JOSIPINA CERNE

Otroški kotilek.

Pravljica iz gozda

(32) Kmalu je bilo v domu palčkov vse teho in mirno. Vsi so se zarili v tople pernice...

(33) Zunaj je bila trda noč. Peš ne bova daleč prišla, je ugotovil Mezinček. Požvižgal je na prste...

Korespondentko

perfektno stenotipistinja s popolnim znanjem slovenskega, hrvaškega in polnjskega jezika išče večje industrijsko podjetje.

ZVON

Livarska komanditna družba št. Vid nad Ljubljano

Obveščamo prečastite duhovščino, glavna cerkvena in občinska predstojništva in ostale interese...

Kdor zida

dobi ves stavbeni material pri

MATERIAL trg. dr. z o. z.

Ljubljana, Tyrševa c. 36 a

Telefon 27-16 — Brzjavici: MATERIAL

ZAHVALA

Jakob Remžgar, posestnik, Ljubljana, Črna vas št. 43, sem dne 3. t. m. po zlobni roki utrpel veliko požarno nesrečo.

V Ljubljani, dne 3. julija 1939.

Remžgar Jakob.

Industrijsko podjetje

išče za eksportni oddelček perfektnega

korespondenta ali korespondentinjo

za nemški, angleški in francoski jezik. Znanje nemške stenografije zaželjeno.

Oglejte si zalogo neprekosljivo elegantnih, močnih, zanesljivih koles s lahkim pogonom

AIGLOU

Priznana prvovrstna francoska kolesa

Glavni zastopnik za Jugoslavijo VIKTOR BOHINEC Ljubljana, Tyrševa cesta 12 (dvorišče)

Kolesa na zalogi od din 1175— naprej

Čudovita narava!

Hotel »Madelira«, Vrboška (na otoku Hvaru), je zgrajen na kraju, ki nudi ob največji pripravi udobno svežost zaradi vetriča in nenadkriljivi užitek.

Pedikiranje

odstranjevanje kurjih oces brez krvavenja in bolečin. zdravljenje nohtov in masažo nog bo odslej dalje v kopališču hotela »Slona« v novem lokalu izvrševal g. Dekanič, odlični strokovnjak, za 9 din.

Stop! Bled Stop!

Izletniki — turisti!

Kadar pridete na Bled, obiščite meščansko restavracijo Park hotela »Stop«, kjer boste dobro in poceni postreženi.

Razpis

Občina Kamniška Bistrica, okraj Kamnik, razpisuje pogodbeno mesto

občinske babice

Pravilno kolkovano prošnjo, kateri je priložiti uverjen prepis diplome ali original, domovnico in navedeno pričevalo, je vložiti v 30 dneh po objavi v »Službenem listu«.

Občina Kamniška Bistrica, dne 5. julija 1939.

Dražba drv

Začasna drž. uprava razlaščenih gozdov, Ljubljana, Cesta 29. oktobra št. 24/L, prodaja javni ustmrni dražbi v Rogatcu 27. julija t. l.

Pogoji in pojasnila so na razpolago pri gornji upravi v Ljubljani in pri gozdarju v Logu pri Rogatcu.

„SLOVENEČ“ na 10 straneh je največji, najboljši in najbolj razširjeni slovenski dnevnik!

DARUVAR

mineralno in blatno kopališče

Radioaktivni termalni vrelec 38—50° C. Zdravljenje revmatizma, išiasa in ženskih bolezní. Vse leto odprtlo! Išiasa sezona od 15. jun. do 31. avgusta.

KOLESA

kupite dobro in poceni tudi na obroke pri

H. SUTTNER Brezobvezan ogled!

Ljubljana Aleksandrova 6.

Gnojnične črpalke GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabí, 10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje Podržaj Ciril, lg 147 pri Ljubljani

KONJSKE DIRKE

v nedeljo 9. julija ob 15. uri na vojaškem vežbališču poleg aerodroma. Dohod iz Zaloške ceste pri hiši številka 26 tik banovinske umobolnice.

„TRIBUNA“ F. BATJEL

dvokolesa motorji, prevozní triekskli, šivalni stroji, skiroji, triekskli, otroški in igračni vozički, gugalnice, avtomobilčki itd.

Engro Ljubljana, Karlovska 4 Detajl Podružnica Maribor, Aleksandrova c. 26. Ceniki franco

„VELEBIT“

otroški vozički ZAGREB, Ilica št. 55

Najnoviji do sedaj nevideni modeli za 1939 v specialni in največji trgovini otroških vozičkov. Prodaja za gotovino in na odplačilo. Prevoz in omot naračunani. Cenik s slikami brezplačno. Izrežite oglas zaradi naslova.

SLEPEC

Detektivska povest

»Predvsem, je dejal, vse morate izogibati vmesnih stavkov v oklepajih. Angleži ne marajo imeti znanja, ki je tak kakor oni sami. V takem vmesnem stavku pa je vselej nekakšno francosko-vanjsko; tako zveni, kakor da niste povsem na trdnem; videli je, da ste glede predmeta v zadregi. In nikarte se bati ponavljanja. Ponavljanje je potrebno. Z enkratno navedbo ne morete prepričati angleške javnosti, prav tako kakor ne morete z enigi udarcem zabiti žeblica. Razen tega pa Angleži sploh ljubijo ponavljanje. Iz lista razloga, iz katerega ljubijo veliki boben, ljubijo ponavljanje. Veliki boben je edini instrument v kapeli, ki ga razumejo; to je edini instrument, ki govori venomer o isti stvari, in zato zveni resno.«

z zadovoljstvom me moje pomanjstvo s Pagetom in me je celo svaril pred njim; toda Matheson se je imel samo meni zahvaliti, da je njegov list prinesel izključno poročilo o tem tragičnem odkritju.

In to je bila ena izmed največjih senzacij, kar jih je bil Record kdaj koli zbudil. Kako dobro se še spominjam, kako sem pohajal po cesti, da bi bil priča senzacije, ki jo bo naša novica o njegovi strašni smrti zbudila, ko se bodo pojavili raznašalci časopisov s svojimi listi in letaki. Truden, lačen in zaspan po doživljenju tiste strašne noči sem vendarle pohajal okoli, da bi bil slišal kričanje, ki bo ves London spravilo pokonci. Moje željno uho je ujelo hrop, ki so ga bili napravili daleč nekje. Kakor povodnjak se raznašalci spuščili po Strandu in vsak izmed njih je imel polno naročje časopisov in tale letak, ki mu je plahotal ob nogah:

DNEVNO POROČILO

Umor!

Ponsony Paget

Ko sem se odpravil odondod, da bi si bil prvošči prepotrebno splanje, sem bil trdno prepričan, da bi bil gospod Ponsony Paget tisti letak odobraval — če ne bi bil sam njegov predmet. Kaži v letaku ni bilo samo ponavljanje, ki je bilo možno po srcu, marveč tudi neodoljivo izzivanje radovednosti, v katerem je imel on svoje veselje. Bilo je tako, da si je človek moral kupiti časopis, da si je bil na jasnem, ali je Paget zločinec ali žrtev, ali pa celo zato, da si je bil na jasnem, ali ni morda tisti letak pobuda k umoru na našem listu. Letaka je bil vedno samo eden bil poskrbel jaz. In izkazalo se je, da je bil letak najboljši blago te vrste, kakoli se ga je bilo kdaj pojavilo na londonskih ulicah.

Tole pa je povest, kako sem postal izsledilec tega zločina. Okoli ene ure na dan njegove smrti, to je bilo na ponedeljek 15. januarja, me je gospod Pon-

sonby Paget poklical k telefonu, ko sem bil pravkar namenjen oditi iz pisarne, h kosilu: vprašal me je, ali bi mogel tisto noč večerjati pri njem v njegovi hiši v Ealingu? To povabilo mi je prijetno pogladilo kri po vsem telesu; saj ti je pomenilo tako določno napredovanje v časnikarski karjeri, če te je sprejel človek tako visokega položaja v časnikarskem svetu. Toda srce mi je upadlo, ko sem se spomnil, da sem bil tisto noč službeno določen za poročevalca na velikem političnem shodu v Albert Hallu. Ko sem z obžalovanjem podal to pojasnilo, sem z drugega konca telefona zaslišal nekakšen zamoljeni kletvi podoben glas. To me je osupnilo, kajti mož ni bil vjen kleti. Nato je prišel do mene njegov veseli smeh.

»Vi ste že moje drugo razočaranje, je dejal. »Zal mi je, če je tako,« sem odvrnil, »ampak Matheson me ne bi pustil proč; zato nič ne pomaga, če bi ga prosil.«

»Slušajte, je spregovoril živahno, »ob katerem času pa boste prosti — ob desetih?« Premišljeval sem trenutke. Vrnitev nazaj v pisarno in oddaja mojega sestavka ne bi zahtevala od mene več ko pol ure časa. Preden pa sem mogel odgovoriti, je spet z velike vnemo prišel do mene njegov glas:

»Hotel bi vedeti samo tole: ali bi se mogel zanesiti, da boste ob enajstih tukaj?«

»Oh, prav gotovo.«

»Ste trdno prepričani?«

Poudarek, s katerim je naglasil to vprašanje, je bil presenetljiv in odgovoril se mu je primerno resnostjo.

»Gledal bom, da mi ne bo nič stalo napoti gospod Paget, lahko se zanesete na to.«

»Dobro!« Nato je spet prišel do mene njegov veseli smeh. »Bolje odkloniti kakor pa razočarati me. To je večerja žrtev za vas, Bojim se, da ne boste nič veljali.«

»Morda bi mogel pričakovati malce večerje,« sem omenil šaljivo, hoteč se ravnati po njegovem spreminjenem glasu.

»Eh?«

Ponovil sem svojo opazko.

»Oh, dobro, človek, me katerega se morem zanesti, more pričakovati še mnogo več kakor to — in to kmalu,« je dodal pomenljivo. In ko je prišlo do mene brnenje njegove slušalke, ko je odklopil telefon, sem čutil, da mi je bodočnost zagotovljena.

Megla je bila kriva njegove smrti. Če ne bi bilo megle, bi Ponsonby Paget živel še danes, kajti jaz bi bil prišel v Ealing še pravočasno, da bi ga bil mogel rešiti. Megla je prišla nekako ob štiri, ko se je jelo nočiti. Matheson me je bil postal ven, da bi se bil ogledal pri Francisu McNabu glede neke kriminalne prigode, o kateri sem bil poročal popoldne iz Bow Freeta. Skozi majhno okno v McNabovi pisarni, ki je bila v Adelphyju, ravno na vrhu veličastne zgradbe, dvigajoče se nad reko, sem opazoval, kako je polagoma izginjala Surreyška stran v megli, ki se je plazila preko nje, ko je kakor valovi dima vstajala iz reke. Leno sem jo opazoval, ko sem čakal McNaba, in ji nisem pripisoval nikakršnega zlovesčega pomena, a nisem bil misli obrnil na malemu človeku, katerega sem pričakoval.

Ze dalj časa se je Record bavil posebej z obravnavanjem zločina; ne, kajpada, zato, da bi se bil vdaljal povdarjenemu okusu za pravečnost in boleščastnost, kadar pa zato, da je spričeval gradivo, ki ga ne bi bilo mogoče dobiti po rednih dotokih List je na zelo zanimiv način prišel v stik z McNabom. V času, ko je zadeva Acton Green dvignila v tisku toliko prahu, nam je McNab poslal pismo, v katerem je razvijal tako presenetljivo in navidezno daleč segajočo in odkorleženja polno teorijo o zločinu, da je Matheson, kakor sem slišal, ne zaupajoč pisarniškega kožu, tisti prispevek lastnorodno nataknil na groblju dozdokler ter ga porinil v ogenj. Ko pa so naslednji dogodki pokazali, da je McNabu glede tistega zločina na visokem položaju imel prav, je Matheson zasebnega detektiva sprejel za svojega posebnega dopisnika. In on je bil tisti, ki je pod peresnim imenom »The Lamplighter« prispeval tiste osvetljive članke o tekočem zločinu, ko so bili tako dolgo posebna značilnost Recorda.